

# DOMOLJUB

TE V. 20.

V LJUBLJANI, DNE 17. MAJA 1933

LETO 46.

38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

fon uredništva: 2349

Telefon uprave: 2992

## Cerkev hoče biti samostoina

... Pa tudi jaz tebi povem: Ti si Peter Skala — in na to skalo bom sezidal svojo cerkev in peklena vrata je ne bodo premele. In dal ti bom ključne nebeskega kraljeva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih. (Mat 16, 18-19). »... Pasi moja jagnjeta — pasi moje ovce. (Jan 21, 16). »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse narode; krščujte jih v imenu očeta in Sina Svetega Duha, in učite jih spolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal in glejte, jaz sem s vami do konca sveta« (Mat 28, 18-20). »Kdor vas posluša, mene posluša, in kdor zaničuje, mene zaničuje« (Luk 10, 16).

S temi besedami je Kristus svojo Cerkev ustavil in razposlal svoje apostole brez ozira na tedanje in poznejše družabno-politične razmere in zapletljive svetne oblasti se bo od časa do časa protivila samostojnosti Kristusove Cerkev: ... Izročali vas bodo sosem in vas bičali v svojih sodnicah, in poglavarje in kralje vas bodo vlačili za glave. (Mat 10, 17), toda kljub temu se apostoli in njih nasledniki zavedajo Kristusove zapovedi in jo tudi izvršujejo.

In res! Kmalu prepove judovska vrhovna oblast apostolom oznanjevati nauk Kristusov, pozi jim s smrtno kaznijo, toda apostola Peter in Janez odgovarjata v njih imenu: »... Pridite, ali je prav pred Bogom, vas poslušati ali ko Boga. Ne moremo namreč, da bi ne govorili, kar smo videli in slišali« (Ap. dela 4, 1-20). Sv. Pavel pride v Atene, pa začne govoriti na javnem trgu o »neznanim Bogu«, ne da bi se poprej prijavil svetni oblasti in dobil nje dovoljenje, da sme govoriti o verskih zadevah (Dej. ap. 17, 15-34). In podobno delo tudi drugi apostoli. Ne da bi iskali dovoljenja, pridigujejo nauke Kristusove, posvečujo in nastavljajo škofo, sodijo in kaznujejo vernike. Sv. Pavel je n. pr. izobčil krvosramka iz verske občine, kar je imelo samo po sebi za posledico, da so se ga morali izogibati verniki tudi v vsakdanjem družabnem življenju (1 Kor 5, 1-13).

Pa tudi verniki se čutijo že v prvih potiskih Cerkev Kristusa kot samostojna, od drugih oblasti nezavisna družba. Res je, da se nasko pravno priznanih udruženj (pogrebna društva) in se v obče poslužujejo rimskega državnega prava, toda v prvi vrsti s tem namenom, da morejo kot društvo pridobivati

in ohraniti in po svoji volji razpolagati tudi z društveno-cerkvenim premoženjem, sicer pa se smatrajo verniki Kristusovi kot avtonomno, od drugih postav nezavisno društvo. Zavedajo se namreč, da je njihova Cerkev kvas, ki mora prekvasiti vse pagansko — rimsko javno življenje. Prav zato tudi pridejo kmalu navskriž z rimsko — pagansko oblastjo, s katero se Cerkev bori, dokler ne izide zmagovalno iz katakomb. Še manj je bila seveda Cerkev zasebno društvo v poznejših stoletjih, zlasti v srednjem veku, ko je stala na višku svojega vnanjega sijaja.

To so temeljni stavki in dejstva, na katerih sloni vse cerkveno pravo. Na tej podlagi smatra Cerkev samo sebe kot posebno društvo, ki ima svojo oblast naravnost od Boga in kateremu namen je, da vodi ljudi k večnemu zveličanju. To je temeljna dogma (resnica) katoliške Cerkev in na tej dogmi sloni njena temeljna zahteva, da je Cerkev samostojna vidna družba z lastnimi sredstvi in sebi lastnim namenom, v duhovnih zadevah popolnoma neodvisna od vsake druge oblasti.

Med duhovne in cerkvene zadeve spada vse, kar se nanaša na vero in pravost ali tiče discipline in vodstva Cerkev. Cerkev mora ohraniti resnice čiste, le ona ima pravico določiti, kaj spada med verske resnice in ali je in v koliko je kak nauk v zvezi z verskimi resnicami. Cerkev mora dalje navajati vernike, da izpolnjujejo vse, kar jim Kristus po Cerkvi naroča; njena naloga je torej določiti, kaj se ujema in kaj nasprotuje pravosti, kaj je čednost in kaj greh. Končno ima papež kot vrhovni poglavar Cerkev pravico določiti vse, kar spada k vodstvu njemu izročene Cerkev. To so zlasti sledeče zahteve:

Cerkev je svobodna v svojem obstoju in razvoju.

Cerkev zahteva zase svobodo v svoji učenjski službi!

Cerkev zahteva vsestransko neodvisnost papežev.

Cerkev si lasti svobodo celotne cerkvene uprave in organizacije.

Cerkev si lasti svobodo v vzgoji svojih duhovnikov.

Cerkev vztraja v zahtevi gotovih pravic za svoje duhovnike.

Cerkev zahteva svobodo združevanja v verske svrhe.

Cerkev zahteva svobodo v pridobivanju in upravljanju svoje imovine.

Cerkev zahteva, da svobodno po načelih Kristusovih vreja zakonsko zvezo.

Katoliška Cerkev ima od Kristusa samega dano ji pravico, ki jo zase tudi zahteva, da se jo presoja po njenih lastnih, od Boga samega ji danih uredbah, ne pa po uredbah drugih — bodisi tudi verskih — družb.

Te svoje zahteve in nauke je Cerkev opetovano poudarila, bodisi s tem, da je zavrgla nasprotna mnenja, bodisi da jih je določila v gotovem smislu.

Kot tako jo — hočeš nočeš — prizna tudi državna oblast pred vsem s tem, da sklepa z njo dogovore, na katere obrača na podlagi mednarodnega prava iste oblike, kot so sploh v navadi pri takih dogovorih med različnimi državami. Kot tako jo priznajo vsi nepristransko sodeči znanstveniki. Kot tako jo mora upoštevati državna oblast v svojem lastnem interesu; zakaj vera je podlaga srečnim državam, najpopolnejša oblika vere pa se nahaja v katoliški Cerkvi. Kot taka se je Cerkev sama označila v svoji zakonodaji (kan. 196; 1553; 1260; 2334 itd.). Kot taka nastopa tudi na zunaj s tem, da brani vsakomur svobodo in neodvisnost v onih zadevah, o katerih ve, da to mora storiti po volji Jezusa Kristusa.

## Vera in sport

Pisatelj dr. E. Schlund razpravlja v časopisu »Akademie« o stališču vere do sporta in zaključuje:

1. Vsak človek ima dolžnost, da svoje telo, ki je dar božji, čuva in vzgaja tako, da bo dolga leta služilo življenjskim nalogam in dušnim potrebam, kakor je odredil Bog.
2. Skrbeti je treba, da dobi telo čimvečjo moč, odpornost in uporabnost.
3. To dosežemo s telesnim vežbanjem in sportom.
4. Sport ne sme zavreči verskega mišljenja.
5. Sport ne sme biti ovira izpolnjevanja cerkvenih dolžnosti.
6. Sport ne sme priti v nasprotje z npr. stvarstvenimi in drugimi lepimi; domačimi običaji.
7. Sport ne sme biti v škodo rednim vsakdanjim poslom.
8. Sport ne sme biti v kvar zdravju.
9. Na prvem mestu smo dolžni skrbeti za dušo, potem šele za telo, vendar spada tako prvo kakor drugo med temeljne verske dolžnosti.

Ta zlata pravila bi si morali zapomniti tudi naši slovenski sportniki, ki v tem pogledu neredko greše. Surovost in sport ne gresta skupaj. Sportnik mora biti plemenit po onem zlatem reku: Zdrava duša v zdravem telesu.

# RAZGLED PO SVETU

## Italija

s Usoda poštenega laškega učitelja. Za strahovlado, uvedeno v Julijski Benečiji, je značilna zgodba nekega laškega učitelja. Učitelj Jannacone je prišel po vojni službovat v slovenske kraje. Kot dostojen človek je bil z ljudstvom prijazen, se priučil slovensčine in se celo poročil s Slovenko. Dasi italijansko misleč, vendar ni maral za fašistovsko rogoviljenje. Zato so ga predstavljali iz kraja v kraj. Služboval je na pr. v Povirju, potem v Gorjanskem na Krasu; oddol so ga prestavili v Forro na Furlansko, potem pa v Cepovan. Z ljudstvom se je sporazumeval tudi po slovensko in se celo predrznil šolskim otrokom pojasniti to ali ono s slovensko besedo. To edino pravilno vzgojno načelo so mu najhuje steli v greh. Neposredno pred božičem 1932 je prejel brzojuro, da je odpuščen iz službe. V Gorici so mu na njegovo odločno zahtevo povedali kot razlog odpustitve: »Postali ste že napol drugorodec (to je Slovenec). Po enem mesecu so mu odkazali službo v Južni Italiji, da postane zopet pravi Italijanec.

s Drobih. Dne 21. aprila 1931 je štela Italija točno 41.651.617 prebivalcev. — V Sebrelljah se je pripetila strašna nesreča. 56 letni Janez Makuc je hotel splezati čez Idrijo po žici, po kateri vozi vzpenjača. Ko je že skoraj pripeljal čez globoki prepad, po katerem dere Idrija, je nenadoma pridral vozček vzpenjače in ga sunil prepad. Makuc je v tistem trenutku strahovito zakričal. Brž so mu hiteli na pomoč in ga spravili domov. Toda prav kmalu je izdihnil, ker so bile njegove rane smrtno. — Kanalska dolina na Koroskem in Bela peč sta prideleni videmski nadškofiji. Tako je tudi žabniška fara s Sv. Višarjami sedaj na Furlanskem. — Novo križarko tipa Garibaldi bodo pričeli kmalu graditi v Trstu. — Nove orgle je dobila cerkev v Tolminu; imajo 24 pojedih registrov.

## Avstrija

s Hladen sprejem nemških ministrov. Čeprav je avstrijska vlada dala razumeti, da ne odobrava prihoda dveh ministrov iz Nemčije na Dunaj, sta oba vendar prišla. Da bi jima avstrijske oblasti ne delale na meji ovir, sta nemška ministra Kerrl in Franck pripeljala na Dunaj kar z aeroplanom. Uradnega pozdrava ni bilo nobenega, pač pa je dunajski policijski podnačelnik Skubl ministroma v imenu avstrijske vlade izjavil, da njiju obisk v Avstriji ni posebno zaželen. Nemška ministra sta se odpeljala na dunajsko nemško poslanštvo po stranski ulici! Ko se je dr. Franck v tem pogledu nekaj puntal, je izjavil službojuči policijski častnik, da bo aretiral ministra in Šoferja, če se ne bosta strogo držala deložne poti. Avstrijski narodni socialisti so oba ministra pozdravljali. V soboto, kakor tudi naslednji dan, v nedeljo 14. maja je došlo do spopadov med hitlerjevci in hajnaverovci, ki se jih je zbralo v nedeljo na Dunaju okrog 50.000. Vsi govorniki hajnaverovskega pokreta so se izjavljali za neodvisnost avstrijske republike. Nemška ministra sta doživela na Dunaju precejšnjo blamažo in sta tudi zagrozila s posledicami.

s Kazne. Posestnik Jože Komac na Breznici se je podal oni petek zvečer po opravkih

proti Radišnjaku. Ob strugi bistrškega potoka je neznanec Komaca iz neposredne bližine ustrelil. — V Št. Vidu v Podjuni so imeli po 11 letih v nedeljo 30. aprila sv. birmo. Neka učenka je pozdravila knezoškofa s slovensko pesmijo, sin nadučitelja pa z nemško deklamacijo. Po slovesni škofovski službi božji je sledil cerkveni nagovor g. dekana. — V Smihelu je umrla Jakoparjeva Lenca. — V Celovcu so zborovali učitelji in so protestirali proti znižanju plač in proti nameravanemu sporazumu Cerkve z avstrijsko republiko. — V Kotmari veseli je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Osvalda Rabiča, v Krnovičah pri Velikovicu pa gospodarsko poslopje Gregorja Morica. — V Celovcu je preminul gostilničar Fr. Tratnik. — Mesto Celovec je uvedlo posebne izkaznice za ceno 54 šilingov (okrog 550 Din), ki nudijo šestdnevno prosto stanovanje in hrano v kateremkoli celovškem hotelu ali gostilni, 12 kratno tramvajsko vožnjo Celovec—Vrbsko jezero in nazaj, vožnjo s parnikom do Poreč s poljubno prekinitvijo, štirikratni poset mestnega kopaljšča, prost vstop v deželni muzej, galerijo in deželno hišo. Izkaznice so veljavne od 15. maja do 30. septembra in jih prodajajo turiskoprometni uradi.

## Ukrajina

s Za avtonomijo Galicije. V angleškem parlamentu je angleški zunanji minister poudaril stališče angleške vlade, da mora dati Poljska Galiciji avtonomijo, to se pravi, da se mora Galicija v mejah poljske države sama upravljati. Antanta je leta 1923 pristala na to, da pride Galicija pod Poljsko le pod pogojem, da dobi Galicija avtonomijo, kar je Poljska tedaj tudi slovesno obljubila. Poljaki so žalibog na vse to pozabili, kakor so pozabili tudi na lastni zakon, izdan leta 1922, ki določa, da mora biti do leta 1924 v Lvovu otvorena ukrajinska univerza. Zato ni čudno, da Ukrajinci za enkrat Poljakov in njih čudnega ravnanja napram slovenskim bratom ne morejo hvaliti.

## Nemčija

s Nekaj hvale vrednega. Pruski minister za prosveto Rust je izdal naredbo o spolnem poučevanju mladine. Naredba izjavlja, da mora spolni pouk biti in ostati zadeva domače hiše, nikakor pa ne šole ali katerikoli drugih prosvetnih organizacij. V šoli se ne sme dajati noben pouk o spolnih vprašanjih, ampak ima šola samo nalogo, da opozarja na važnost takega pouka v govornih mejah in na pameten način starše na posebnih večerih za očete in za matere ali pa v pogovorih med štirimi očmi. Le v slučaju, če oče ali mati za to nista sposobna, se sme takaj razjasnitev v spolnih zadevah podeljevati otrokom po učitelju ali učiteljici, toda le v sporazumu z dušnim pastirjem in s hišnim ali pa šolskim zdravnikom.

s Smrtno kazen za beg kapitala iz države predlaga bavarski predsednik vlade. Najprej naj bi se dovolila amnestija za neprijavljen kapital, po golovem roku pa naj bi se kaznoval beg kapitala s smrtjo in zaplembo premoženja. — Tak zakon bi bil zelo potreben tudi v marsikateri drugi državi.

s To in ono. Nemški zunanji minister je v nekem članku napovedal, da se bo pričela Nemčija oboževati v vseh vrstah orožja. —

## BANKA BARUCI

15, Rue Lafayette, Paris

Odprenja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poljni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: Ne 3964-64 Bruxelles. FRANCIJA: Ne 1117-84 Paris. LUKSEMBURG: Ne 1435-65 Kol. Wien. LUKSEMBURG: Ne 3967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. naša banka.

Več ameriških tvrdk je sklenilo, da svojo avojo podjetja v Nemčiji, ker jih nadlegujejo hitlerjevski oddelki. — Nemška vlada je odločila vse premoženje socialnodemokratske stranke, vseh levičarskih tiskarn, konzumnih drugih gospodarskih podjetij. — Slovenci so zažgali na grmadi hitlerjevski dijaki na tisoče knjig, med njimi tudi dela pisateljev svetovnega slovesa. Barbarški požig je povzročil v vsem kulturnem svetu ostre ugovore.

## Anglija

s Zanimivo glasovanje. Na razorožilni konferenci so sklenili, da se nemške pomorske čete vstejejo med redno vojsko. Glasovanje marsikaj. Za predlog so glasovali: Belgija, Belgija, Francija, Holandska, Poljska, Portugalska, Romunija, Češkoslovaška in Jugoslavija. Proti sta bili Nemčija in Madžarska. Vzdržale so se glasovanja: Avstrija, Španija, Združene države Amerike, Finska, Italija, Japonska, Švedska in Turčija.

s Drobih. Hitler je poslal v London Rosenberga, da bi pridobil Angleže za sedmo nemško vlado. Se mu ni posrečilo. Najbolj dajnejša sedanja angleška politika MacDona in Baldwin Rosenberga sploh nista hotela spoznati. Delavski poslanec Cocks pa je v angleškem parlamentu zaklical angleškemu njegovemu ministru, če je povedal Rosenberga, poslancu Hitlerja, da bodo Angleži v primeru ponovne vojne z Nemčijo na strani Francije. — Vsi nemški monterji, ki so bili zaplenjeni v Angleškem, so bili nenadoma odpušteni in so morali zapustiti Anglijo. — V London sta poslala odposlanca sovjetske vlade, da se pogajata z angleško vlado o dvigu uvozne prepovedi sovjetske blago. Angleška vlada pa se ni hotela pogajati, dokler niso osvobojeni nedavno sojeni angleški inženirji.

## Amerika

s Kazno. Dne 7. maja so uprizorili v Clevelandu igro »Prisega o polnočici. — Skoraj vsi slovenski trgovci so pričeli zapirati svoje trgovine vsako sredo, pričeniši s 3. majem. — V Clevelandu so umrli: 33 letni Franc Skočed, vasi Kotična na Primorskem; Janez Urbanec iz Sevnice in župniji Mirna. — Pri občinskih volitvah v Rockdale blizu Jolieta je bil izvoljen za župana Slovenec Josip Kuhar ml. — V Great Falls, Montana je oživil v večnost Marija Trunkel roj. Zabukovec iz Dobrepolj. — V Brighton Colorado so pokopali Ivano Debeve iz Borovnice.

## Drobne novice

Za državnega predsednika poljske republike je ponovno izvoljen Ignacij Moscicki. Voditelja Indijev Gandhi so zopet pustili na svobodo.

Priznanje sovjetske Rusije je zahteval zbor ameriških poljedelskih delavcev.

Vzroki svetovne krize so veliko bolj prava kot gospodarskega značaja, je povedal te Američanom Nemeč dr. Schacht.

Nov načrt zakona proti fašističnemu stravanju in komunistični nevarnosti je izdelala škotslovaška vlada.

Delovno dolžnost za mladino uvede Nemci; prvo leto bo poklicanih 300.000 mladenčev.

Nove vinograde sade na Moravskem in vavškem. Površina se je letos povečala za 1000 ha.

Do pretepa je prišlo v Londonu med angleškimi fašisti in židovsko mladino.

Velikim vajam nemške mornarice v Baltskem morju bo prisostvoval tudi kancler Brüning.

Tajno policijo po zgledu ruske Čoke uvača Hitlerjeva vlada.

Zakon o zaščiti države je sprejel tudi švicarski zvezni svet.

Hitlerjevci so s silo vrgli iz posvetovalnice socialdemokratske občinske svetovalec v nemškem Münchenu.

Spomenik postavijo na Dunaju bivšemu avstrijskemu cesarju Karlu. Baje so za to tudi nemški demokrati.

Obrede in pridige hočejo vršiti v češčini ne v nemščini, je sklenila židovska cerkvena občina v Plznu.

Samo devet glasov večine je dobila španjska vlada pri izglasovanju zaupnice.

Ljute borbe se vrše med Japonci in Kinezi pred Pekingom.

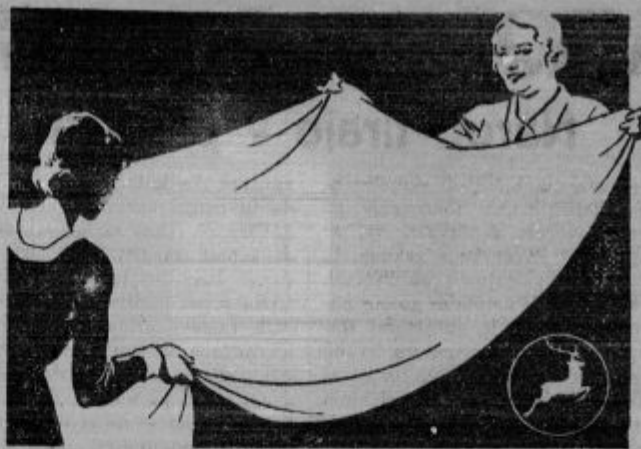
Vojna divja med južnoameriškima državama Bolivijo in Paragvajem.

Nad 300 milijard potroši letno svet za akcijne vojake.

Umrli je v Rimu kardinal Bonaventura Prelli.

Za prevoz sovjetskega blaga bo uporabljala Rusija poljsko pristanišče Gdinja.

30.000 hitlerjancev je baje pripravljenih avstrijski meji, da pomagajo avstrijskim rodnim socialistom prevzeti oblast.



## Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdaj pomaga Schichtovo terpentinovo milo gospodinji temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponorejenih mil.



# SCHICHTOVO

## TERPENTINOVNO MILO

.. ampak  
poprej za  
namakanje:  
Ženska  
hvala!

ST. 4-33

**PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!**

## Kako ie nastala finančna kriza

O vzrokih sedanje krize so razpravljali te dni na svojem zborovanju ljubljanski trgovci. Naj navedemo samo par misli iz poročila gospoda poslanca Mohoriča.

Leta 1929. smo dosegli glede izvoza višek. Prvičkrat je nastal preobrat, pričelo je padanje, ki se še danes ni zaustavilo, dosti tudi zaradi usodnih napak, ki so se storile in tako finančni položaj občutno poslabšale, čemur se bili lahko ognili.

1. V dobrih časih, torej pred letom 1929. smo mogli s prejeto vojno odškodnino v višini 880 milijonov dinarjev plačati obresti na lastnih dolgov, ki so znašale 663 milijonov. Zaradi dohodka je vsled Hooverjevega moratorija padel nam v škodo. Finančni minister Gjuščević je, da nadomesti znesek, namenjen plačanju obresti, povišal takse in znižal plače državnim uslužbencem.

2. Izseljenci so nam dali še leta 1930. za 200 milijonov deviz, leta 1932. pa le še 207 milijonov, kar je tudi silno vplivalo na naše gospodarstvo.

3. Vsled besne gonje proti naši državi je razpadel tudi tujski promet.

4. Domača trgovska mornarica izvažala le 10 odstotkov našega izvoza, vse drugo zaslu-

žijo tuje trgovske mornarice, kar je velik izpadek za naše državno gospodarstvo.

5. V kolikor smo mi udeleženi pri podjetjih v inozemstvu, imamo samo izgubo, dočim inozemci, večkrat odločilno soudeleženi pri naših tovarnah in drugih podjetjih, vlečejo ogromne dobičke.

6. Narodni dohodek je bil znižan tudi s tem, da so padle cene podeželskim pridelkom za povprečno 40 odstotkov.

7. V nepravem času, to je leta 1931., ko je bil bančni polom v Njujorku, smo sklenili veliko posojilo in smo takrat najmanj 500 milijonov po nepotrebnem izdali za stvari, ki bi jih mogli dobiti ceneje. — V teh težkih časih je edino razveseljivo dejstvo, da je ohranil dinar svojo kupno moč, ki je tako velika, da jo cenijo tudi tujci.

8. Dohodki in stroški našega državnega proračuna niso uravnani. Primanjkljaj je hotel kriti finančni minister s tem, da je povečal davke in z izdajo srebrnega denarja. Povišanje indirektnih davkov se ni obneslo in donos trošarine je padel. Lanski primanjkljaj je pokrili kovani denar, s čim bo pokrit novi primanjkljaj? Tujina bo težko kaj posodila.

9. Treba pričeti z javnimi deli in dobiti

zanje denar brez tuje pomoči. Spraviti je treba pod državni vpliv vsa industrijska podjetja. Kmet je danes v stiski in njemu je treba pomagati. Najnaravnejša pomoč bi bila, če bi se zvišale cene. Toda dvig cen je svetovno vprašanje, ki ga mi sami ne moremo rešiti. Če so kmetje dolžni n. pr. 4 milijarde, naj se izdajo za te 4 milijarde obveznice; kmet bi plačal 5% za obresti in amortizacijo, da bi bile obveznice plačane v 25 letih. Obveznice bi bile obvezna plačilna sredstva ter bi na ta način mogli denarni zavodi zopet poslovati. Davčni zaostanki v državi v znesku 2700 milijonov, naj se izterjajo, čeprav ne naenkrat. —

Po govoru g. Mohoriča je g. Stanko Florijančič protestiral, da se vsakoogar, ki odkriva gospodarske napake, poizkuša proglasiti za protidržavnega hujskača. Brez zdrave kritike ni ozdravljenja, zato je zdrava kritika potrebna.

### Šolsko poslopje iz stekla

V berlinskem predmestju Steglitzu so zgradili šolo, najbrže edino te vrste. Ima 24 učnih sob in je vsa steklena, tako zidovi, kakor stropi in tla. To šolsko poslopje je bilo zgrajeno na zahtevo komisije za šolsko zdravstvo, ki dokazuje, da se učenci najlažje obvarujejo jetike, ako imajo od vseh strani dovolj solnčne svetlobe.

# KAJ JE NOVEGA

## Narod tirajo v propast

Nedavno je imela v Ljubljani skupina liberalnih in socialističnih dam zborovanje, na katerem je več govornic zahtevalo, naj se spremeni paragraf 171 kazenskega zakona, to se pravi, naj bi bilo v gotovih okoliščinah ženam dovoljeno prekiniti umetnim potom nosečnost. Razumljivo je, da je gotov del slovenskega časopisja to priliko temeljito izrabil in podpiral »plemenita čustva« teh dam, ki hočejo oblastnega dovoljenja za umore lastnih otrok.

Na kaj pa opirajo te vrste ljudje svoje zahteve? Radi navajajo medicinske razloge, češ da mora biti materi dovoljeno prekiniti materinstvo, kadar je v nevarnosti njeno zdravje, ali celo življenje. Se raje navajajo sedanje resno gospodarsko stanje in z njim združeno brezposelnost in revščino proletarijata, češ, čemu bi rodili otroke in tako množili armado beračev na svetu. Tretji se zopet sklicujejo na t. zv. evgenično stališče, češ, bolje je imeti par otrok, pa tiste obraniti pri zdravju, jih dobro vzgajati in jim preskrbeti srečno bodočnost, kakor pa roditi kopico otrok, ki bodo bolelni, nevgzgojeni in malo-pridni le v breme človeški družbi.

Kaj moramo takim krivim prerokom odgovoriti mi kot katoličani in kot ljudje? Najprej moramo vedeti, da je vsaka prekinitve pričetega človeškega življenja umor v pravem pomenu besede, kvalificiran umor nedolžnega bitja, ki se ne more braniti. Nobene razlike namreč ni med detelom, ki ga mati brani na svojih prsih, in med bitjem, ki ga čuva pod svojim srcem. Eno kot drugo bitje je človek z neumrjočo dušo, prav od prvega dne svojega

začetka. In kateri vzrok bi bil dovolj velik, da bi mogel opravičiti naravnostni umor nedolžnega? Tudi razlog o revščini in težkih družabnih razmerah ne drži. Res je, da je danes hudo in trdo življenje in da bi bilo treba s preureditvijo družabnih in gospodarskih razmer pripomoči najrevnejšim do primernega kosa kruha in pravic in tako ustvariti podlago za zdravo družinsko življenje. Na drugi strani pa vidimo, da se strah pred otrokom pojavlja — ne med najbednejšimi, ampak med najimovitejšimi. Tam dobite predvsem družine z dvema ali enim otrokom, ki jih nereditko vzgajajo tako, da kot pomehuženi razvajenci niso za nobeno resno delo, kvečjemu zato, da razbrskajo premoženje, ki sta jim ga nakopičila roditelja. Nasprotno pa imate pri nas in po celem svetu tisoče in tisoče revnih družin, ki v pomanjkanju vzrejajo po deset in še več otrok in jih vzgoje v vredne člane človeške družbe. Le pogledite življenjepise slavnih mož v zgodovini. Skoro vsi so bili sinovi revnih družin s številnimi otroki, ki so se že v zgodnji mladosti morali sprijazniti z resnostjo življenja. Ne gornji razlogi, ampak podcenjevanje svetosti zakona, uživanja željnost in strah pred žrtvijo so tista »plemenita čustva«.

Za nas katoličane je stvar jasna. Umor je vedno zločin, tudi umor, ki ga izvrši ali pa dopusti mati nad začetim življenjem. Strah pred otrokom, bela kuga, Herodejev greh je zločin, ki v temeljih ruši človeško družbo. Gorje narodu, ki ne zna varovati svetosti začetega življenja! Zapisan je propad! Vse obsojbe pa je vredno početje onih krivih prerokov, ki pod kakršnimikoli gesli zavajajo ljudi v propast.

## Osebnosti

d 80 let je poteklo, odkar je prišel v to solzno dolino zlatomašnik in duhovni svetnik, župnik v Dobovi ob Savi gosp. Anton Pernat. Bog ga živi do skrajnih mej življenja!

d 70 letnico rojstva je obhajal preteklo nedeljo župnik duhovni svetnik gosp. Janez Hladnik v St. Vidu na Dolenjskem. Naj ga ohrani Gospod še mnogo let!

d 70 let je dopolnil gosp. Anton Plajfar, župnik v p. v Zeleznikih. Bog ga ohrani še mnogo let!

d 25 letnico službovanja v Jugoslovanski tiskarni in 60 letnico rojstva je praznoval pretekli teden gosp. Ivan Valentinčič. Bog ga živi še mnogo let!

d Upokojen je Janez Jalen, veroučitelj v Mostah.

d Za svojega častnega meščana je izbral mariborski občinski svet v seji dne 11. maja 1933 zaslužnega slovenskega oficirja generala Rudolfa Maistra.

d Odstopil je predsednik društva ljubljanskih hišnih posestnikov gosp. Frelh. Mnogi društveni člani so mu zamerili, ker je podpisal zaupnico ljubljanskemu županu dr. Pucu.

d Bimen. V Podzemlju se je poročil preteklo nedeljo g. Miko Tomc iz Kapljic z nevesto Barico Černič iz Pravatice. Poročal je ženinov brat prof. Matija Tomc. Obilo sreče na novi življenjski poti!

d Upokojen je načelnik upravnega oddelka pri banki upravi v Ljubljani dr. Leon Stare. Na njegovo mesto imenovan okrožni nadzornik dr. Vilko Pfeifer.

## Domače novice

d Okrog kmetskega doma. Boj proti rjavemu hrošču je istočasno tudi najuspešnejši boj proti njegovim ličinkam ali ogrcem. Zato



## HEMOROIDI (zlata žila)

nastanejo največkrat vsled slabega prenavljanja snovi, pomanjkanja redne prebave kakor tudi zaradi slabega mešanja in obnavljanja krvi. 6—12 tedensko spomladno zdravljenje z naravnimi zdravili.

### „PLANINKA“-CAJEM BAHOVEC

izborna učinkuje na nečisto kri ter na posledice, ki se vsled tega pojavljajo.

Zahtevajte v lekarnah in drogerijah samo pravi „PLANINKA“-ČAJ BAHOVEC, ki se prodaja odprto, ampak samo v plombiranih zavijkih po 17 in 20 — z naslovom proizvajalca:

Reg. št. 1349 z dne 6. 7. 1932

Lekarna Mr. L. BAHOVEC, Ljubljana

vsi v boj proti temu škodljivcu, da uničimo njega in njegov zarod in preprečimo neizbežno škodo na vrtu, njivi in travniku v prihodnjih letih. — Sedaj je čas za setev lucerne, pese, v hladnejših legah tudi koruze, dalje sadimo ližol in buče, sejamo lan in nato proso. Tudi za krompir še ni prepozno. Dovolj odraslo koruso razredčimo, okopljemo in osujemo, vmes

pa posadimo ližol in buče. — Plevel povzeli na dan, zato takoj nad njega, dokler je mlad in nerazvit, ker ga sedaj najlažje zbiramo. Plevel in okopavanje je v maju najvažnejše poljsko delo. — Zeleno krmo podajajo živini najbrže že vsi živinorejci. Bodimo pri tem krmiljenju do skrajnosti previdni. Zelena krma se lahko poklada v primernih množinah vsem živalim, le vprežno živino krmimo s njo počasi. Pasoji živini dajmo pred odhodom na pašnik in po vrnitvi domov nekoliko suhe krme. — Ali so drevesnice že vse okopane! Na divjakih, cepljenih jeseni, krepko odstra-

Kecci gre za zavarovanje, potem sedmo se domati slovenski

## VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

v Ljubljani, nasproti glavnega katedrara

zavaruje: požar, vlom, nezgode, jamstvo, steklo, avtomobile, zvonove, življenje na vse možne oblike in posmrtninsko zavarovanje Karlin.

Pojasnila dajejo zastopniki, ki so v vsaki tani, ali glavna pisarna v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 2.

njuj divje poganjke, da se zlahka poganjke lepše razvije. — V jutranjih urah otrեսamo drevice, da v podgrnjene rjuhne ulovimo cvetčerja in rjavega hrošča. Takoj ko ocvete, skropimo drevice z 1% raztopino modre galice in apna z dodatkom 10 dkg urania-zelenca na 100 litrov raztopine. — Divjakom in mladim trtam je obirati mladje, čim so pognale 5 do 10 cm na dolgo. Na starih trtah opravimo to delo, čim spoznamo, katera mladika ima vrhod in katera ne. Pričienja zvepljanje in kreppljenje. — Na vrtu presajamo rastline. Najprej dela nam da plevel. Zatiranje plevela in rahljanje zemlje zaleže za pol gnojenja.

d Zdravilna zelišča. Vse one, ki se zamajo za prodajo zdravilnih zelišč, opozarjamo da naj, ako se obračajo pisмено na Vrhniki naslove pismo takole: Jugofarmacija (v rolu g. Jožeta Groma) Vrhnika, da ne bo nepotrebnih pomet.

d Zborovanje slovenskih sadjarjev se je vršilo ono nedeljo v Ljubljani. Za predsednika Sadjarskega in vrtnarskega društva je bil izvoljen namesto odstopivšega gosp. Viljama Rohrmanna, gosp. Martin Humek.

d Nove carsinske oddelke hočejo otvoriti v Remniku, Libeličah, Mežici, Koprivniku in na Solčavi.

d Ponarejeni desetdinarski kovanci so se pojavili v Ptuju.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

d Tatovi so vlomili v župnišče pri Sv. Leartu pri Veliki Nedelji. Nad 4000 Din škodo.

oru na Hrvatskem je pred tedni prodal njivo za 10.000 Din in shranil denar v posteljno blazino, ki je bila napolnjena z navadno slamo. Ko je šel od doma po opravkih. Ko se je nekaj dni vrnil domov, mu je proti večeru žena veselo rekla, kako prijetno bo ponoči spal, ker je staro, obrabljeno slamo v blazini nadomestila z novo. Staro slamo je vrgla kram v jasli. Prestrašen je kmet tekel v hlev, kjerbrskal jasli, toda njegove listnice, v kateri je bilo deset tisočakov, ni bilo nikjer več. V svojem obupu se je poslužil še zadnjega sredstva, da bi našel izgubljeni denar: zaklal je vse štiri krave. In je v žledcu ene od njih res našel listnico — bila pa je že vsa zgrizena in razcefrana z bankovci vred.

**d Ker ni zaupala hranilnici.** Kmet Dobroslav Marinković v vasi Bogosavec je hotel dobojno proslaviti rodovinsko »slavo«, domači kmet, pa je zaklal pujska. Medtem, ko je bila žena nekje zunaj, je naložil drva v peč in zakuril. Nato je položil k ognju pujska in ga začel pečiti. Ko je bilo v hiši zbranih že precej ljubljenih gostov, se je žena vrnila. Ob poldnevju na ogenj v peči je presunljivo zakričala in planila k peči. Na možovo vprašanje, kaj ji je, mu je med jokom in solzami povedala, da je ves njun prihranek zgorel. Ko ji je namreč mož nekoč izročil 4200 dinarjev, naj jih shrani, jih je položila v peč, ker ni imela nobenega zaupanja več v hranilnico. Tako se je njeno nezaupanje v denarne zavode kruto maščevalo nad njo. Vsekakor je bil pujska, ki ga je mož onega dne spekel za svoje goste, najdražja pečenka, ki so jo v njegovi hiši kdaj meli.

**d Za sadjerejce.** Da ustrezne želji sadjerejev, bodo vozili v bodoči sezoni s sadjem napolnjene vagonne osebni vlaki. V tem času bodo veljale za sadjerejce znižane cene glede strojavnih in telefonskih kupčijskih pogovorov. Brzojave bodo sprejemale tudi železniške postaje.

**d Na kratko so jih djali.** Prosvetni ministar je odločil: Pri visokošolcih, ki se na dva poziva (na tabli rektorata in dekanata ali pa po pozivu na dom) ne odzovejo, se bo izostanek smatral kot disciplinarni in bodo kaznovani z razveljavitvijo enega semestra, razen tega se bodo pa kaznovali tudi zaradi stvari, ki so bili zaradi nje pozvani. Visokošolci, ki se udeležujejo zborovanj, ki se vrše brez dovoljenja pristojne akademske oblasti in poškodujejo univerzitetno imovino, zlasti sklicatelji, govorniki, razširjevalci lepakov z vabilom študentom na zborovanje, podpisniki resolucij itd. se bodo kaznovali najmanj z izgubo enega

semestra. V posebno nujnih primerih sme rektor zahtevati od univerzitetnega senata pooblastilo, da se stvar ne izroči univerzitetnemu razsodišču, temveč da on sam v imenu senata zasliši dotičnega visokošolca v roku 48 ur.

**d Ameriški izletniki zopet obiščejo domovino.** Po francoski parobrodni družbi French Line dospajo letošnje poletje iz Amerike večje skupine ameriških izletnikov. Do sedaj sta predvidena po francoski liniji dva velika izleta z največjim brzoparnikom francoske linije »Ile de France« in sicer bodo udeleženci prvega izleta, organiziranega po največjem slovenskem zastopniku v Newyorku g. Leonu Zakrajšku, odpotovali iz Newyorka 27. maja in dospeli v francosko pristanišče Le Havre 2. junija. Drugi izlet organizira in vodi znani slovenski rojak g. Avgust Kollander iz Clevelanda. Odpotujejo iz Newyorka 17. junija z ekspresno ladjo »Ile de France«. Prepričani smo, da bomo lahko pozdravili med nami mnogo ameriških rojakov. Glede natančnih datumov, kdaj dospje izlet v Ljubljano, lahko povprašate pri zastopstvu Francoske linije v Ljubljani, Masarykova cesta 14, palača »Grafika«.

**d Sestanek hmeljskih trgovcev se je vršil 3. maja v Zalcu.** Sprejeti so bili sklepi glede organizacije hmeljskih nakupovalcev, nabave dovoljnih kreditov za časa hmeljske sežije, kakor tudi o olajšavah v tarifnih in carinskih vprašanjih.

**d 50 par za liter kroščev plačuje celjska mestna občina.**

**IGNACIJ NAROBE, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA STEV. 16 (PRI LEVU).**

**d Za tiste, ki ostajajo pod korom.** »Kmetški list« piše: Velik del naše javnosti zahteva versko vzgojo in vidi v njej vsa jamstva za uspeh. Ne tajimo, da je v teoriji tako — toda v praksi? Verska vzgoja in okrepitev verskega življenja je lahko dvojna: je lahko samo formalna, t. j. navidezna, zunanja, je pa lahko (in taka bi morala biti) tudi notranja. Ljudje, ki hodijo ob nedeljah samo pod kor postajat, kjer pa ne molijo, ampak mislijo le na kakšne kupčije, so verni samo na zunaj. Takih znakov zunanje vernosti bi lahko našli zelo mnogo. Taka zunanja vernost pa nič ne pomaže in ni človeku nobena notranja opora. Taki ljudje brez skrbi ropajo in ubijajo, če tako nanese, čeprav nosijo molek s seboj v žepu. Pomanjkanje prave, notranje verske vzgoje je pa pri nas zelo občutno in prav nič ne tajimo, da naša »javna morala« baš na tem silno trpi! — »Kmetški list« kaj dobro pozna svoje ljudi.

## Med brati Hrvati

**d Radi pastirskega lista o Sokolih.** Dne 13. maja 1933 je bila pred okrajnim sodiščem v Subotici razprava proti škofu Budanoviću, katerega je tožil »Sokol kraljevine Jugoslavije« radi znane spomenice jugoslovanskih škofov. Sodišče je škofa Budanovića obsodilo na deset dni zopora in na denarno globo 4000 Din, ki se v slučaju neizterljivosti spremeni v zaporno kazen 80 dni, tako da bi moral škof Budanović izdržati vsega 90 dni zopora.

**d Strašne posledice ugriza steklega psa.** Pred dnevi so pripeljali v Zagreb 18 letno Stefo Jakopinčič, pri kateri so se pokazale strašne posledice ugriza steklega psa. Dekle je bilo dve leti uslužbeno pri gostilničarju Josipu Terhaju. Pred osmimi meseci jo je ugriznil do-

mači pes, katerega je gostilničar nato ubil, ni pa tega naznanil oblastem. Dekle se zaradi ugriza ni prav nič vznemirjalo, ker je bilo prepričano, da ne more imeti nobenih hudih posledic. Ta brezbržnost pa je postala zanjo usodna. V zadnjem času se je čudno spremenila. Postala je sumljivo raztresena in razburljiva. Vsi znaki so kazali na to, da se raz-

Zlato naše hrane

# Jajnine

Makaroni, spageti, jajline zakuhe

vija v njej strašna bolezen stekline. Opozorjeno orožništvo je ubogo žrtev pasje stekline odvedlo v bolnišnico v Sisku, odkoder pa so jo morali takoj odpeljati na kliniko v Zagreb. Zdravniki so prepričani, da ni nobene resitve zanjo in da ji ne preostaje drugega, kakor da brezupno čaka na strašen konec svojega mladega življenja.

**d Žrtev svojega poklica.** K zdravnici dr. Tinki Domiano, ženi okrajnega zdravnika dr. Pere Martinovića v Konjicu v Bosni, je prišel kmet, da bi mu prevzela rano. Ko mu je med previjanjem čistila rano, se je zdravnica urezala v roko in okužila. Strup je začel delovati s strašno naglico, tako, da ni bilo niti časa, da bi zdravnica mogla biti prepeljana v sarajevsko ali mostarsko bolnišnico k operaciji. Umrla je kmalu v groznih bolečinah.

**d 47 bankovcev po 1000 dinarjev so odnesli iz kovčka neznan zločinec nekemu Mlinariču v Zagrebu.**

## Iz naše prestolice

**d Tri nacionalne organizacije imamo sedaj v Jugoslaviji.** To so: »Sokol«, »Narodna obrana« in novo ustanovljena organizacija »Junao« (Jugoslovanska narodna mladina). Poslednja ima nalogo, da zbere vso mladino, ki je bila do 6. januarja organizirana v Orjuni (Organizacija jugoslovanskih nacionalistov) in v Srnao (Srbski nacionalni organizaciji).

**d Boji z bolgarskimi strahovalci.** V bližini Carevega sela je padlo v borbi, ki se je razvila med tamkajšnjimi prebivalci in petimi bolgarskimi strahovalci, ki so prekoračili mejo, da spuste v zrak več naših javnih poslopij, vseh pet bolgarskih strahovalcev.

**d Peklenski stroji strašijo naprej.** Belgrajska policija je našla v nekem tamošnjem stanovanju štiri peklenke stroje, namenjene bogzna komu. Mašine so menda bolgarskega izvora.

**d Uvoz prašičev iz Jugoslavije je prepovedala Avstrija.** Ista usoda je zadela tudi Rumunijo in Poljsko. Prizadete vlade so, protestirale.

**d Nemško vojaško pokopališče so blagoslovili dne 8. maja 1933 v Skoplju.** Je eno največjih vojaških pokopališč v naši državi. Naslednji dan je bilo blagoslovljeno nemško vojaško pokopališče v Prilepu.

**d Uvoz poljskega premoğa.** Kljub močni konkurenci se je posrečilo poljskim premoğnikom, da so se usidrali na našem trgu in dobili znatna naročila naših plinaren. Prvi nakup 9000 ton poljskega premoğa je že odposlan v Jugoslavijo.

## Nova knjiga za mesec junij!

O. HERMAN VODENIK ref. cist.

## Mesec presv. Srca

Ta knjiga bo izvrstno služila vsakomur za opravljanje junjske pobožnosti v čast Srca Jezusovega (podobno kakor Smernice v maju). Z njo se do ta pobožnost lahko povzede razširila. Knjiga ima 30 beril s poučnimi zgledi, večinoma iz naših časov. V dodatku je še posebno premišljevanje, sv. maša, litanije in druge molitve k presv. Srcu.

Broširan izvod stane 15 Din; vezan v celo platno z zlatim napisom 20 Din; po pošti 8 Din več.

Knjiga se naroča pri: Upravi Glasnika presv. Srca Jezusovega, Ljubljana, Zrinjskega 6. 9.



Oi leve: 1. Kardinal Ceretti je nedavno umrl v Rimu. Bil je znan »ekvreni diplomat« — 2. Ignacy Mosciński je bil zopet izvoljen za predsednika poljske republike za dobo 7 let. Mosciński je bil prvič izvoljen 1. 1926. — 3. Ministerki predsednik poljske vlade, polkovnik Prystor, je podal odločbo, ko je zvedel, da je bil zopet izvoljen za predsednika poljske republike Ignacy Mosciński. — 4. Maks Libermann, impresionistični slikar, je zastopil v znak protesta proti Hitlerju, iz Pruske akrcemlje, v kateri je bil vrlanjen 30 let in ki ji je predsedoval 12 let.



V zadnjem tisu so v Avstriji uvedli prostovoljno delo. Opravlja ga doslej že 2800 moži, ki prejema dnevno po dva šilinga na osebo, prosto stanovanje in hrano. Delavci gradijo cesto na Kreuzberg pri Kremnu ob Donavi. Vsi imajo posebno obleko in nosijo zastavo s logotip in klasiem.



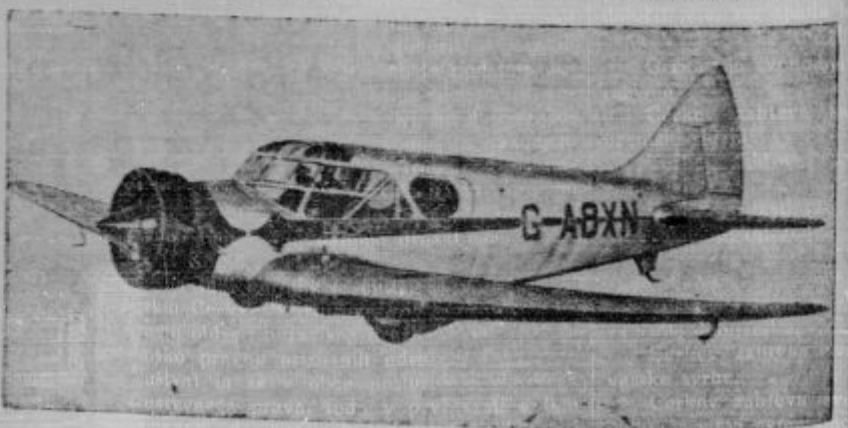
Henry Puyi (desno), nekdanji kitajski cesar, ki je že eno leto predsednik nove države Mandžukuo, se je prvič pokazal javno v obleki mandžukuoškega vojaka. Obiskal je načelnika japonske mornarice, admiralja Kobajasijo (levo), ki je prispejal s svojo mornarico v mandžursko vodstvo.



V anatomskem zavodu na Dunaju, ki je pod vodstvom dunajskega vseučilišča, so hitlerski študenti demonstrirali proti židovskim profesorjem. Študenti so potegnili židje in socialistični dijake iz obema skupinama je prišlo do hudega prepirka, končno so se morali nasprotniki hitlerjevcev umakniti in se rešiti skrot okno.



Dva Piccardova stena, dr. Cosyns in de Bruyne, se nameravata dvigniti v brezračje v spremstvu svojega mostra. Profesor Piccard išče potrebna denarna sredstva, njegova stena pa delata potiskuse, da bi priprava za dvig zboljala.



Letalo »Courier«, ki bo vzdrževalo zračno zvezo London—Avstralija. Ta zveza bo direktna in se bo izvajala samo potniki, ki potujejo naravnost v Avstralijo. Letalo bo vodil letalec Allan Cobham.

## Nesreče

d Okrog požarov. Stara, s slamo krita ča je zgorela posestniki Alojziji Podhostnik Breču pri Ptuj. — Skedenj je zgorel potniku Prevcu Jožefu iz Viševka pri Ložu. Dvoje gospodarskih poslopj je uničil potnik posestniku Martincu na Okroglem pri ranjah. Zgorelo je devet goved, ena svinja razno gospodarsko orodje. — Hiša z dvema evoma, šupa in kašča so pogoreli posestniki Vinku Kosmaču na Ježici pri Ljubljani. — Ravnah pri Soštanju je uničil požar gospodarsko poslopje posestnika Plazla po dom. dedneka. — Gospodarsko in stanovanjski poslopji so upepeli ognjeni zublji Marku Cesniču in Jožefu Gojčiču na Spodnji Hajdini pri Ptuj. Pri gašenju se je precej ponesrečilo št oseb.

## OPOZORILO!

5590

Ze več prijav smo prejeli, da razni nepošteniki po deželi obiskujejo naše zavarovalnice, se dajajo za naše inkasante ali potnike ter skušajo tako kasirati premije.

Izrečno opozarjamo vsakogar, da plačuje premije le po Poštni hranilnici, ker drugih plačil, posebno ne takih poverenih, ki so vzrok premale breznosti, ni moremo priznati.

Vsakogar prosimo, da vse, ki se izdajajo za naše organe, legitimirate, ker ima vsak naš namestenc pooblastilo. Če istega nima, prijavite stvar policiji.

### VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI.

d Vsaj ena žrtve nedeljskih pretepev na želi se znajde vsak teden v ljubljanski bolnici. Kam smo že prišli in kdo je glavniivec vsega tega?

d Kotel je prevrnil nase. V vasi Polje pri dical je šel mimo kotla, v katerem se je nahalo perilo, 4letni zidarjev sinček Hinko bašek in prevrnil kotel nase. Deček je do-



## Pred nakupom za birmo

ne premišljuje, kje si bode dobavili poceni blago ali gotove obleke in obleke, svilene robce, klobučke, nogavice, čevlje, ampak se podajte ali pišite po vzorce in cenik

TRGOVSKI · DOM  
**Sternceki**, Celje št. 18  
TOVARNJA · PERILA · IN · OBLEK  
kateri Vam nudi gornje predmete v veliki izbiri, po najnižjih cenah in v dobri kvaliteti. Obleke se izdelajo po meri v lastni tovarni.

bil hude opekline po obrazu, vendar pravijo zdravniki, da bo okreval.

d Vlak je do smrti povozil med postajama Ptuj-Moškanjci blizu vasi Podvinci 19letno Marijo Čuš z Dornave, uslužbeno v Spuhlji.

d Krogla priletela ... Te dni sta bila v neki gostilni na Senovem pri Rajhenburgu Leopold Sadar in orožnik Novak od senovske orožniške postaje. Na poti proti domu je nastal prepir. Fant je hotel orožnika z bodalom napasti, orožnik se je umaknil in streljal. Krogla je sfrčala mimo srca, ranila pljuča, želodec in čreva in na hrbtini strani izstopila. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico.

d Snežni plaz je pokopal v Kamniških planinah na Planjavi 24 letnega Sanda Wissiaka iz Ljubljane. Našli so mrtvega.

d Ni opazil, da spi pri mrtvecu. V vasi Zalužare v Bosni je neki kmet povabil več gostov, med njimi tudi svojega strica, železni-

škega uradnika Ilijo Aveka. Gostje so se zabavali do polnoči, potem pa so odšli vsak proti svojemu domu. Strica Ilijo Aveka pa je gostitelj pridržal v hiši, kjer sta še malo pila, nato pa sta legla v posteljo drug zraven drugega. Drugo jutro je Ilija zgodaj vstal in tiho odšel iz hiše, da ne bi prebudil spečega druga. Komaj pa je bil od hiše oddaljen nekaj korakov, je zaslišal presunljiv krik. Hitro se je vrnil v hišo in na svojo grozo opazil, da se žena vsa obupana sklanja in joče nad možem, ki je ležal na postelji že mrzel. Ilija nikakor ne more razumeti, kako je mogel toliko ur spati zraven mrtvega človeka, ne da bi to opazil.

d Za preprečenje dušljivega kašlja (ostovskega) pri otrocih, ki so ali so bili tej bolezni izpostavljeni, priporočajo v novešem času medmisične (intramuskularne) injekcije s tuskozanom kot prav učinkovite.

## RAZNO

Zakoni. Pred 30 leti Francozi poslali na mayano krojača Jeana Sabanta z Lillea, ki je ogrešil zločin roparjega napada. Pet let je živel v jetništvu, nato se mu je nudila priča, da je pobegnil in srečno ušel iz kazenske kolonije. Tudi krog sledovalcev ga niso dele. Po nevarnem avvanju čez odprto gorje je srečno prispel v Venezuelo in dobil službo krojača za venezuelsko vojsko. Domov žije se ga je polastilo in odpeljal se je z neko francosko ladjo na Spanjo in jo čez Pirenceje abnil na francosko obsejno postajo Ceret. Ker ga je budno oko stave zasledilo. Nobeni govori niso pomagali. So so ugotovili njegovo ime. S prihodomim transportom so ga že poslali v kazensko kolonijo na mayano.

Junaštvo in divjaštvo. Na prečščice istovetna, češče pa povzdigujejo divjaštvo v imenu junaštva.

Živeti ni tako velika smetnost, kot zavedati se, zakaj živiš.

Avg. Senoa:

## BARON IVICA

Pobožal sem Nika po glavi. 'Cel rožni venec, praviš?' sem ga vprašal. 'Katero so pa bile vse?'

'Skoraj vsa naša vas.'

'Ah, kaj naša vas!'

'Torej je vendarle to? Pa naprej od naše vasi?' me vpraša Niko nekam žalostno.

'Glej, glej! Kaj si ti duhovnik, da bi se ti izpovedoval? Kje imaš brke, fante?'

'Ali imam to za zahvalo?' odvrne Niko užaljeno. 'Zbogom! Zal mi je, da se praskam, kjer me ne srbi. Prišel sem k tebi z dobrim namenom, da ti po bratovsko povem, a ti si me oplazil z bičem! To je tvoja zahvala!' Niko je hotel oditi, a jaz sem ga zgrabil za obe rameni, ga poljubil na čelo in mu dejal:

'Ne bodi neumen, Niko! No, poglej me. Pošten dečko si in dober brat. Bog mi je priča. Res je, čeprav še nimaš brk, imaš pa vendarle že dovolj pameti. Da, Niko moj, oženil bi se rad.'

'Toda — toda — ko bi se — kaj ne — ti ne boš pozabil Nika in Jelice in ti naju ne boš zavrgel kakor bi ne bili zrastle na skupnem vrtu?'

'Kaj si znorel? — Ali ne veš, kaj je kri?'

'Kri, da? Toda poglej Kolarja v vasi. Tudi njemu je brat kri, toda njemu se pretaka kri tako, kakor jo požene Kolarjevka s polenom.'

'Ne boj se, Niko moj! Naj ne da Bog sreče ne meni in ne moji ženi, ako se te pred mojimi očmi ali za mojim hrbtom dotakne kdo samo s prstom.'

'Hvala ti!' se zasmije Niko skozi solze. 'Pa zakaj se potem žalostiš kot pogubljena duša? Samo ako je tvoje dekle dobro in ubogljivo, ne bojim se je, kajti poglej moji dve roki. Samo ako je dobro.'

'Dobro je in veselo!'

'Hvala Bogu! Kako ji je ime in čigava je?'

'Glej, glej! Ali naj ti res povem?'

'Če si zarezal, pa še odreži!'

'Jagica Vukovičeva iz Črnomerc.'

'Al' se zasmije Niko, se izvije mojim rokam in jo ubere kot srna v breg, zaklicavši mi iz gozdčica še: 'Zbogom!' Začudil sem se, kaj počne fant in čudil se tudi sebi, kako sem mu mogel vsetako od srca povedati, ker je bil vendarle mnogo mlajši od mene, a otrokom se takih reči ne pripoveduje. Vendar mi je postalo lažje in popravil sem kolo do kraja.

Prišedši domov sem videl mater veselo. Niko se je skrival za živo mejo, kakor da bi mi ne smel pred oči. Glede očeta so rekli, da je odšel po nekem opravku, a ne vedo kam. Bilo je že pozno, a se še ni vrnil. Hotel sem oditi ponj, a dejali so mi, naj se ne bojim zanj, kajti spremljal ga je hlapec. Voščil sem materi labko noč in odšel v svojo izbo.

Druga dne sem odšel zgodaj na delo. Bila je sobota. Povprašal sem očeta, kje je hodil, a on mi je malomarno odgovoril, da je bil v Zagrebu in da je dobro opravil. Nisem sili več vanj. Zvečer mi pa reče starec:

'Ivica! Jutri pojdi v Vrabče in povej botru Lepušiču, naj se oglasi nekoliko pri meni, kadar bo šel v Zagreb. K maši pa pojdi kar tam.'

V nedeljo sem res odšel zgodaj v Vrabče in povedal Lepušiču, kakor mi je naročil oče.

Pred cerkvijo so me gledala dekleta nekam čudno. Naskrivaj so se med seboj drezala, me gledala izpod čela in si nekaj šušljala, da me je pošteno razjezilo. Iz cerkve

## Razno

**d Kdo gre z nami na Trsat?** Nekaj mest v romarskem vlakcu se lahko oddajo, ker nekateri prijavitelji niso plačali voznine. Prijave in vplačila sprejemamo še do Vnebohoda, če ne bo že prej vse oddano. Pišite takoj dopisnico na naslov: »Sveta vojska«, Ljubljana, Dunajska cesta.

**d Praznik Marije Pomočnice na Rakovniku** v Ljubljani se bo letos obhajal 25. maja (na Vnebohodu Gospodov). Na predvečer praznika bo akademija pri lurski votlini, nato procesija s svečkami. Od 11 do 12 ponoči ura molitve z govorom. Sv. maše se prično ob 4. Ob pol 10 pontifikalna sv. maša, nato se vrši shod salez. sotrudstva. Popoldne ob pol 4 govor v cerkvi in na dvorišču, nato procesija s kipom Marije Pomočnice. Polovična vožnja je dovoljena.

**d Duhovne vaje za dekleta v Domu Brezmadežne bodo** v juniju samo od 10. do 14. Končale se bodo torej dan pred praznikom Sv. Rešnjega Telesa. V mesecu Srca Jezusovega še za svoja srca poskrbite, da bodo Gospodovemu kar najbolj podobna. Priglasite se pravočasno na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

**d Kaplan Rott in Sokol.** Državno tožilstvo v Novem mestu je obtožilo kaplana Rotta Jožeta iz Višnje gore, češ da je dne 13. januarja t. l. v petem razredu osnovne šole v Višnji gori govoril učencem: da je bil ustanovitelj Sokola brezverec, da učenci ne bodo dobili odveze, če se ne bodo ravnali po pastirskem listu in da jih odrasli člani Sokola zapeljujejo, s čemer je iznašal lažnjave trditve z namero izpostaviti državno napravo SKJ smeju ali preziranj ali povzročiti proti njej nerazpoloženje, ter s tem zakrivil prestopok po čl. 4 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Dne 9. maja so bile zaslišane številne

priče in je na zadnje razpravljajoči sodnik po govoru državnega tožilca in obrambni besedi dr. Cesnika izrekel oprostilno rzsodbo.

**d Smrtne muke mlade služkinje.** To se je zgodilo pred dvema letoma. Služkinjo Terezijo Algajer je njena gospodinja Milica Kovačević, žena kapetana tako pretepla, da so služkinjo prepeljali v bolnišnico, kjer je za vanam umrla. Kovačevićeva je bila pretekli teden obsojena na tri mesece strogega zapora.

**d Radi širjenja komunistične misli** je bil te dni obsojen v Belgradu Petko Milić na 7. Peter Berto pa eno leto strogega zapora.

**d Proti prvi skupini vstahev iz Like** se prične 22. maja obravnava pred državnim sodiščem v Belgradu.

**d Našel se je na poti od Sv. Jošta** proti Skofji Loki žepni nož z miniaturnimi fotografijami, vdelanimi v držaj. Dobi se v trafiki v Skofji (Fügnerjevi) ulici.

**d Zahvala.** Podpisana se javno zahvalujem vrlim gasilcem, sosedom in vsem, ki so mi pomagali ob požaru. Bog povrnil Katarina Kremžar, Ježa 15

**d Zavarujte se** in svoje domače pri »Karitas«. Plačujete stalno enake prispevke in točno veste, koliko bo »Karitas« izplačala v slučaju smrti (celo zavarovano vsoto brez obra na število članov). Denar je tu popolnoma varno naložen. »Karitas«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

## Novi grobovi

**d Na Biatu pri Grosupljem je umrl posestnik** Jožef Adamič. — V Trbovljah je preminul mesar Jože Podlogar. — V Šmarju pri Grosupljem so pokopali uradnika državnih železnic Ivana Trontlja. — V Litiji je zapel mrtvaški zvon Mariji Preželj, vdovi po pekovskem mojstru. — V Šmartnem pri Litiji je po daljši bolezni izdihnil grajski vrtnar A. Bellec. — V celjski bolnišnici je odšel pred več-

nega Sodnika 32letni Korbar Franjo, bledski upravitelj v Dramljah pri St. Jurju ob S. — Na Jesenicah so položili v grob sodarja Valenca Volčiča. — V Mariboru so položili večnemu počtu posestnika in trgovca Alojzija Peheima. — V Skofji Loki so dajali v milo 70 letnega zidarskega mojstra Valentin Kobava. — V slovenjegrajski bolnišnici je umrla gospa Petelinc, žena bivšega trgovca Šmartnem, sedaj v Otiškem vrhu. — Umrl Anton Kač, posestnik v Groblji pri Zalah. — V Ljubljani so umrli: Marija Obrekar, roj. Zverca; Ivan Prek, trgovaški poslovodja; Avguštin Arselin, nadučitelj v pokoju; Emilija Čubič, roj. Daneš, vdova po pok. ravnatelju Glasbene Matice; Ivan Pelc, uslužbenec OZ; 88 letna Marija Stojc; Josip Hribar, železničar v pokoju. — Naj počivajo v miru!

**d Umril je 12. t. m. na Plešivici pri Kranju** Franc Štefančič po kratki, mučni bolezni. Pokojnik je bil ogledan, kar mož in dolgoletni naročnik »Domoljuba«. Z meljske ostanke dragega pokojnika so pokopali v grob 14. t. m. ob množičnih udeležev znancev in prijateljev. Vsem, ki so ga poznali, naj ostane v trajnem spominu!

## Stoletnica Vincencijeve družbe

Majnika meseca je preteklo sto let, odkar je tedanj visokošolec Friderik Ozanam v parizi s tremi drugimi tovariši v Parizu ustanovil pod zaščito sv. Vincencija Pavlanskega pr. Vincencijevo družbo. Ta dobrodelna družba sirote in bolnike brez razlike vere in narodnosti je danes razširjena po vsem katoliškem svetu. V Avstriji je bila prva ustanovljena družba sv. Vincencija na Dunaju leta 1848. Tudi v Jugoslaviji Vincencijeve konference prav uspešno delujejo. Da bi se neselab organizacija v prid sirotam in bolnikom lažje naprej, je naša želja ob stoletnici.

je prišla tudi Jagica. Sedaj so se začele še bolj spogledavati in si pošepetavati ter so merile nekaj časa mene, nekaj časa Jagico, da nisem vedel, kam bi pogledal. Tudi nisem prav vedel, kaj naj bi to čudno vedenje pomenilo. Ko sem opazil Jagico, je v meni kar zažarelo. In če bi videli šele njo. Zardela je kakor roža in če bi ji puščali kri, bi ne pritekla niti kapljica, kajti vsa ji je planila v lice.

„Hvaljen Jezus!“ sem jo pozdravil.

„Na veke!“ je šepnila Jagica in me pogledala v oči — nekako mimogrede — toda kamen bi se raztopil pred mojim pogledom kakor sneg.

Za tem povsli oči in odide sklonjene glave po bregu savz dol. Bil sem kakor omamljen. Med zelenjem sem videl samo Jagičino belo krilo, rdeči pas in dolge kite. Odhital sem proti domu in šel spotoma tudi mimo Jagičine hiše. Buljil sem srepo predse in niti ozreti se nisem upal na Vukovičevo dvorišče. Zdelo se mi je, kakor bi bilo nekaj počilo v meni. Šele zadnji hip sem dvignil glavo. Na dvorišču za plotom je stala Jagica. Pogledala me je in zardela.

„Hvaljen Jezus!“ sem zajecjal z največjo težavo.

„Na veke!“ mi je odgovorila s čudnim glasom, kakor da bi bila iztrgala te besede iz duše.

Meni — meni je zastal korak — zardel sem — in odhital zopet naprej proti domu.

Po obedu je našgal moj oče pipo ter poslal Jelico in Nika iz sobe, češ naj gresta z materjo k sosedom. Tudi jaz sem hotel pogledati po svojem liscu, toda oče me ustavi:

„Ivica! Jutri greš v Zagreb! Naročil sem nov komat za konja! Pogledal boš, če je že gotov. Pa — pa kupi še kolač in par lepih ženskih čevljev.“

„Ženskih čevljev? Saj mama jih ima, hvala Bogu,

vendar tri pare: za delavnike, za nedelje in za največje praznike. In kolač?“

Starec naježi obrvi, močno potegne iz pipe, me pogleda izpod čela in pravi na kratko:

„Vem! Ne bo to za mater, ne bo to za staro Hrušičko, nego za mlado.“

„Kaj pa govorite oče?“ zajeclam.

„Poglej šemo!“ puhne oče drugič dim. „Ali si pustil pamet v šoli. Čevlji in kolač bodo — za Jagico Vukovičevo. Predsinoči sem jo izprosil zate. Čudi se kolikor hočeš, jaz pravim: to mora biti, ker sem sit tvojih neumnosti. Tvoja jeza me ne briga, eden in eden sta dva in duhovnik ve, kaj kdo potrebuje.“

Jaz sem stal kakor prikovan, v oči so mi stopile solze, s čela mi je pa kapal znoj. Z desnico sem se oprjel stola, z levico si otrl čelo, da vidim, če niso to samo sanje. Pogledal sem v okno in tam od zunaj je mežikal moj Niko in se mi glasno krohotal.

„Oče!“ sem vzkliknil. „Dragi oče! Je li to res, prav res?“

„Tako je! Ali morda misliš, da bom na stara leta igral z otroki slepe miši. Pojdi v Zagreb, ti pravim,“ je starec puhnil vnovič dim v zrak. „Daj, sedi sem k meni, da se odkrito pomeniva. Bled si kot stena. Ne morem ti pomagati. Ta nesrečna Jaga ti mora biti jako zoprna; toda jaz ti tega nisem zakrivil. Zahvali se Materi božji Bistriški. Sicer pa Jaga ni črni vrag, temveč si ti slepa kokoš, ki je našla biser, zato imaš več sreče kot pamet. Vedi in to naj ti bo Sveto pismo: Jagica mora biti tvoja. Vem, da mi ni več usojeno mnogo let, zato bi že rad gledal tvojo ženo in tvoje otroke; pri Nikici tega itak ne bom več doživel.“

„Dobro, dobro!“ sem odvrnil. „Toda ona — ona?“

„Le glej ga! Ona? Kaj ona? Pri peči je stala in po-

**Otok Greenlandije** severu je največji otok na svetu za Avstrijo. Njegova površina znaša 826.000 štirjaskih kvadratnih prebivalstva ima okoli 25.000, po večini Eskimovcev; 700.000 štirjaskih milj površine Greenlandije zavezana na leden led, ki meri preko kod do 2000 čevljev globoko ali visoko ledeno plasti. Ta otok je okoli 1400 milj širok po nekod do 600 milj. Ostro trajna zima tekmovala 275 dni.

**Izkoriščanje** Islandije vrelcev. Na Islandiji so kakor znano, polno vročih vrelcev, tako znan geozijrov, ki brizgajo v je vodo do 60 m visoko. Nekateri teh vrelcev izkoriščajo že nekdaj let za segrevanje in v Reykjaviku, islandskem glavnem mestu. Sedaj je vlada izdelala načrt, po katerem bodo toplote kakšnih 100 vročih vrelcev izkoristili za ogrevanje javo ogromnih rastlinjakov, v katerih bodo pridelovali sadje in zelenjavo.

Načrt tehnično ni kor ni uspeveljiv, saj hiteval pa bo večina stroškov za ogrevanje rastlinjakov, mnogo inometrov dolgi cevi.



# PO DOMOVINI

## Jaka Špik z Gorenščga

Dons bom nekeje od umetnost povedov. Umetnik jest nisam, a na umetnost se pa neje že zastopn, to pa vupam usučno kar na to povedat. Kane, umetnik je tist, k zna reči devat, k jih an drug ajnfoh čvovk zna. Recimo, janga čevla jest na znam ukp aplat. Zato je usak šuštar umetnik, sejk šuštar more štir leta bit lerfant, tri leta kaela in še sodišno more preh odpravt — reče, če ni za useje škarta. — šele poj mo nasti zavupajo, da mo dajo potent za šuštar-umetnost. Precej je treba skoz tjat, preda ta ta prav umetnik. Če dons ada mav kam na veselico, u mest al pa u cerku, pa vid, štud šuštarstva umetnost dons nastrašn naduje. Tolk sort čvovl, pa tud dva para jih glih narjena. Rjav čvvl, bel, zelen, rmen, k, pisan, sekasti, ja tolk sort čvovl je dons, k ma čist soj farm, ada je prov čudn sšete, drug vs zvuknan, ja, učash gledaš, koga kašna ženska na nog, pa na morš pogrunal je čvvl al štefletna al potomf al cokva. je tok fajn narjen, da b čvovk ta nej raj u air zaviv pa spravu, ne pa na nogah po poth rov. Bog na zaden, da b jest samo na mestne le miku, o ne, kmečše bunče so že prov tače. Jest pravm, da sta pr usačno čvvl nejmu dva umetnika. Ta pru, to stoji, je an šuštar, ta drug je pa tista ženska, k tist šik nos. Za kva neč ta? Pa nej reče kdo, to ni velika kumš, da ženska sojo nego av u tak čvvlk, k je saj za par čimpraskh vas bl vozk pa bl kratk koki nena. Na. Za nekej col oži pa krajš čvvlč, pa t ga na ubuje. Pa to še ni uso; še hod poj u tač-čvvl, cev dan hod, še pleše, čeprov jo mrbit v po pohpvah peče. Gvišn je to učash mav pa na ženska zravn usga le to svahko jest de j umetnica. Vidte, da se jest na umet-ric precej zastopm, sej b biv se jest rad etnik, za tisto umetnost pa babarn nisim v nč fovš.

## Mirenski popotnik

Ze majnik je poljubil svet, povsod duhti ob cvetu cvet. Da bi lepote se navžil, ter zraven še novic dobil, sem v roke vzel popotni les, nazdol preromal in počez doline in gorice. Tu, glejte, so novice:

To pot sem se z novicami malo zakasnil. Popotnik jih je aprilov sneg, ki je pobelil dolenske gribe. Sedaj so se pota osušila; hajdi na poti! — Na Mirni sem zvedel, da so v aprilu pridno vozili krompir, v podnoje kraje, nazaj pa vino. Mnogo tega blaga se je zamenjalo. Ustreženo je obojini — Z lukamatijoc se potegnem v Krmeij. Oglasil sem se pri prijateljih, rudarjih. Slabo jim grel Ker gre premog slabo v denar, veliko praznujejo. Podjetje ima sicer razumevanje, za delavske težnje, pa kaj so hoče, ko tare gospodarska stiska oboje. Dobro bi bilo, da bi tudi naš premog država naročala. — Začetkom aprila je zasulo v jami rudarja Campa. Zapuška vdovo in sedem otročev. — Na Vozovniku so se fantje stekli na jurjevanju, eden mrtev, eden težje ranjen — sedem pa v zaporu Stara, a silno žalostna pesem. — V Trišču sem zvedel, da je na večkratno lastno prošajo razrešen španski poslov, g. Fr. Kobal, bivši oblastni poslanec ter posestnik v Gabrijelah. Občino je vodil 9 let. Bil je mož na mestu! Kaj je storil v občini v gospodarskem, kulturnem in socialnem oziru, se ne da zapisati v našem dopisu, nastala bi knjiža. Tudi vilje občani so vdele ceniti njegovo delo; dobil je visoko odlikovanje. — Na občini so odslavili tajnico. Bila je hčerka upokojene rudarske delavke z neznanim pokojnino. Za tajnika so nastavili upokojenega stražmojstra. — Hrpa je gospodarila tudi po mirenski dolini; ter položila marsikoga za par dni v posteljo. Nekaj žrtev je dala tudi beli žen. — Navodatih je pobrala tudi mlado mater A. Simeonovo; v Gabrijelah pa mater zgoraj omenjene bivše občinske tajnice. Svetila jima večna luč!

## Razno.

### (Rateče-Planica.)

Šmarnečne pobožnosti, katera se vrši pri nas vsak večer ob 8, so v obilnem številu udeležujemo. G. svetnik Lavrižar čita šmarnečne, katere je sam spisal, namreč: Marijina božja pota v Evropi. — K duševni preroditvi taranov je mnogo pripomogel sveti misijon, ki se je vršil od 18. do 23. marca in katerega sta vodila dva o. frančiškana z Brezij. — Elektriko bomo menda kmalu dobili tudi v Rateče, kar je zelo potrebno že zaradi tujakega prometa. Žal je mnogi ne bodo mogli napeljati, kajti tudi mi zelo občutimo sedanje gospodarsko stisko. Poleg velike brezposelnosti nas tare tudi to, da je nad polovico rateške zemlje onstran državno meje ter moramo plačevati zelo visok davek Italiji in sicer v italijanski valuti. — Pokopali smo dne 11. maja 17 letno Maro Kompoz. V cvetu let nas je zapustila. Na prvi petek v majniku je še prešla Kruh življenja in tako pokreptana odšla v boljše življenje. Pokoj njeni duši. Zalujočim našč sožalje.

## Voda

### (Velcovo)

Za Vombegarjevo »Vodac« je vladalo pri nas veliko zanimanje, kajti tudi pri nas bomo gradili vodovod, za katerega se že toliko let borimo. Narčni in komisijaki ogled na lico mesta so izvršeni, tudi 60.000 Din podopre je še nakazanih. Še nekatere nepotrebne priložbe in pogodbe bo treba rešiti, nato pa takoj začnemo z delom. Za naše razmere prav dobro ogledalo pa nam je pokazalo gasilno društvo, ko je pripravilo znano komečije »Vodac«.

### † Cerar Anton

#### (Vernek)

Ob ogromni udeležbi so počili k večnemu počitku zaluznega posestnika Toneja Cerarja. — Mrtvaški pič se je dvignil iznad savskih valov in zapel labodjo pesem gospodarju beis golobice — Toneju Cerarju. V najlepših letih svojega življenja, saj je komaj izpolnil 32 leto, je zastavil motiko v toliko ljubljeno grudo, si uredil dom, da bi se v njem z vsemi svojimi dragimi dobro počutil in zasanjal v lepo bodočnost, pa mu je našja tako nepričakovano zamrla. — Čolnič na obrežju Save, ki ga je v svojo večšo roko vodil preko grozečih valov, je osamel, ko se je razbil ob udar- cih usode čolnič Tvojega življenja. Počival boš

lo izolirane, da se vo- v njih ne bo shladi- in za vzdrževanje nega omrežja. Ker po drugi strani na andu zelenjave in ja doslej niso mogli delovati, za uvoz pa morali plačevati promne voete, bo mo- načrti tudi finančno peti in bo velikega mena za to daljno de-

Nov izum. Nekli jta- anski pomorski čast- je iznašel nov tip telefona, s katerim se mogoče telefonično govarjati s potoplje- ni podmornicami. Po- sus so napravili s podmornico »X3«, ki se nalasč radi polizkusa ustila na morsko dno. Iz ladjo »Titanos«. Po- us se je popolnoma srečil in pogovor so ladji kakor v pod- rnici enako različno ali. Italijanska vojna marnica je že kupila ljubdo.

ko mislimo nase, bi orali vselej tudi na nge. Morda bi tedaj slili nase mnogo onj. Stare ljudi smatramo neumne zaradi nji- ve starosti, mlade pa ved mladosti. Pame- ro je tisti, ki ne vidi v kakem človeku norca.

slušala, kako sem govoril staremu Vukoviču zanj. Bila je rdeča kot rak, hotela je jokati, a se je začela smejati. 'Res?'

'I, seveda!' puhne vnovič stavec. 'A sedaj pozabi za danes Zagreb in pojdi v Crnomerce. Menda te tam že nekdo čaka.'

Nisem znal ničesar odgovoriti. Poljubil sem starcu roko in hotel pobegniti iz sobe, a on me prime za roko, položi pipo na mizo in me blagoslovi.

Hiteč v Crnomerce nisem spotoma ničesar videl, ne slišal. Kjer se pride na veliko cesto, je planil iz za grmovja Niko. Lisjak se nasmeje in vpraša:

'Kaj, ali je dobro, Ivica?' Jaz mu odvrnem:

'Ti — ti si — to je tvoje maslo, mali!'

Niko prikima, me tleskne po plečih in oddirja.

Prišel sem k Vukovičevim. Stara Vukovička me odvede v sobo, a stari mi ponudi takoj kozarec vina. O svatbi nismo govorili. Jaz sem se oziral po sobi, a Jagice ni bilo nikjer. Naposled se stari Vukovič nasmebne in zagodrnja izpod brk:

'Pojdi, Ivica, na vrt štet hruške. Vrt je tam za dvo- riščem. Če se ušteješ, se bo že kdo našel, ki ti bo po- magal. Ne delaj mi pa škode.'

Stara Vukovička je smehljaje prikimala in gladila z roko svoj svileni predpasnik. Jaz sem skočil na vrt. Vraga, sem štel hruške! Brigale so me te. Pod vinsko trto je sedela Jagica in vezla z rdečo volno bel robec. Zagledavi mene se ustraši in zbode v prst. Ustavil sem se pred njo, prekrižal roke in zajecjal:

'Dober dan, Jagica!'

'Bog ti daj dober dan,' zašepeta tudi ona, slika ran- njeni prst in gleda v tla.

'Jagica,' sem nadaljeval, 'menda veš kaj so se najini starši med seboj domenili, da se vzameva.'

'Vem,' odvrne ona komaj slišno.

'A kaj praviš ti k temu?'

'Da je treba spoštovati voljo staršev,' odgovori de- klica in gleda v tla.

'Prav, toda ne ženiš se starši. Kaj pravi tvoje srce?'

Dekle dvigne glavo, izpusti vezenje in začne drobiti brajdin list, a mene pogleda z velikimi, jasnimi očmi.

'Da bi le tebi ne bila ta ženitev vsiljena, meni ne bo,' odvrne jasno in glasno. Potem nagne glavo in mi poda desnico. Roka je silno drhtela. Drugo roko je po- ložila na mizo, sklonila nanjo glavo in začela jokati, jokati tako mlo, da me je bolelo srce. A jaz, stiskajoč njeno desnico, sem stal kot okamenel.

'Ali se nisi na Andrejevo postila?'

'I, seveda sem se postila,' dvigne deklica glavo in se nasmeje skozi solze, 'a ugani, koga sem videla v sanjah?'

'Mene?'

Jagica prikima in mi poda še drugo roko ter me gleda tako pobožno, kakor gledamo le svetnike v cerkvi. Nato sem jo odvedel v hišo.

'Ali sta prešela hruške?' naju vpraša Vukovič.

'Kdo bi štel hruške!' sem se zasmel jaz. Jaga se je sramežljivo skrivala, a stara Vukovička se je muzala in gladila predpasnik.

Stari so se domenili, da bo po sv. Treh kraljih svatba. Teško sem čakal toliko časa in tudi mojemu dekletu se je zdelo to dolgo. Človeku je prav tako pri srcu, kot bi se odpravljaj na pot. Pred vratmi je voz naprežan, a za- radi čenčanja in pripravljanja ne moreš sestti nanj. Ker pa ni bilo mogoče drugače, sva potrpela in nestrpn- štela dneve do Vseh svetnikov, do božiča, do novega leta. Potrpeljenje je božja mast. Zahajal sem seveda pogosto v Crnomerce, a nikoli praznih rok. Sedaj sem nesel Jagici kolač, sedaj najlepše jabolko, drugič svilen trak. Jelica je lazila po sadovnjakih in po mejah in iskala kje bi ušla tako debelo, rdeče jabolko ali sladko hru- ško, da me je poljala pod drevo, rekoč:

skorajda v lastni ruši pod peruti bele golobice, svoje rojstne hiše, Tvoj duh pa je zaplaval v rajске višave, da živja zaslužen plačilo, po kratkem s težkem življenju. Tibo si živel, tibo si odšel, zato je naša molitev tiha in prisrčna, ko Ti kličemo s pesnikom: Le spavaj duša draga, saj našla si na božjem nebu, kar tukaj bi zastoj iskal.

## Razno

(Mekinje.)

Znamenita procesija z Marijinih kipom se vrši letos 28. maja. Začetek ob pol 8 popoldne s slavnostnim govorom g. Sporna iz Grobelj. — Bržkone bo s 1. junijem začel »Slovenec« objavljati okrog dvajset pisem tujakšnjega rojaka g. župnika Jurija Humarja, znanega pod imenom Primskovski gospod, ali pri nas Debečev gospod. V pisemih opisuje gospod župnik, kako je ozdravil bolnike, uganjal tavove, pijance, požigalce in še več zanimivih reči. Pisma bodo vzbujala posebno zanimanje v krajih, kjer je ta gospod bival in deloval (Mekinje, Stara Oselica, Sostro, zlasti pa Primskovo pri Litiji).

## Zahvala.

(Smartno ob Savi.)

Na prvo majnikovo nedeljo smo blagoslovili novi vaški križ, ki ga je izdelal mojster Karel Zajc iz Domžal. Za delo se mu moramo prav lepo zahvaliti, kakor tudi č. g. profesorju Miklavčiču iz školskih zavodov, ki je križ blagoslovil in v lepem nagovoru razložil pomen križa. Zahvaljujemo se tudi pevskemu društvu »Skrjančuk« za prelepe pesmi pri blagoslovu, vsem darovalcem in darovnikom, fantom in dekletom za prelepo okrasitev in Ivanu Dovču za njegove žrtve.

## Cerkevne vesti.

(Dev. Marija v Polju.)

Letos obhajamo pri nas 150 letnico ustanovitve naše župnije. V spomin na ta jubilej imamo od 21. do 28. maja sveti misijon. Vodili ga bodo gg. misijonarji sv. Vincenca Pavelskega (fazaristi), Faranč, udeležujte se misijonskih pobožnosti: polnočevitino, Med letom se nam obeta še več slavnosti. V jeseni pa bo največja, ko se bo cela fara posvetila presv. Srcu Jezusovemu in postavil lep kip Srca Jezusovega v glavni altar.

## Razno

(Krka pri Šteti.)

Hvalevredna je naša navada, da radi polpiramo gasilsko društvo. To je pokazala valika udeležba pri igri »Babilon«. Igralci so najbolje rešili svoje vloge, za kar jim iskreno čestitamo, ravnotako tudi g. župniku, ki je pripravljen še pomagati. — Cerkevno in tudi narodno petje pri nas ravno lepo, po majniško cvete. Najbolj postanemo pozorni v cerkvi takrat, kadar zapoje moški zbor. Tudi ljudsko petje je pri nas že razširjeno. Res je lepo, ko pejo vsi v cerkvi, stari in mladi, fantje in dekleta. — Tudi je hvalevredna pomoč naših novih ključarjev organistu. Če bi imeli dosti tako odličnih mož, bi organisti res lahko drugače izhajali. — Bolj žalostno je bilo 7. maja za iste, ki so povzročili tepež na Krki. Fantje! Ne dovolite nikdar več, da bi imeli tuje priliko sploh povzročati kaj takega pri nas.

## Bratu Jožetu v spominu

(Mirna peč)

Gledam Tvojo svežo gomilo. Zaječal si v nezimerni boli ter se zrušil zlomljen in strl. — Pred par leti si bodil v tujino poln življenja, moči in nade, da se povrneš domov z zaslužkom in prevzameš v svoje kropke roke gospodarstvo. Poln live vere v Boga, je vstrajal in delal, delal preko svojih moči. Vrnil se je, prinesel je prisluzene belge, prinesel pa tudi kal zavratne bolezni. Zagospodaril je, a ne dolgo. Zakravavelo je srce Tvoje mlade žene, zajokal je sinček, nas vse je pretresla bolešt. Klicalo Te bo tvoje polje, pogrešali Te bodo znanci, prišel bo Tvoj svetovalec »Domoljub«, a ne bo našel svojega zvestega prijatelja in čitatelja. Prinesel Ti je spominčino na Tvojo gomilo. Dragi Jože, prehodil si vso trnjevo pot kmetijskega sinu. Naj Ti bo lahka zemlja, ki si jo tako ljubil!

## Gasilci

(Podturn pri Toplicah)

Dne 7. maja je naše Gasilno društvo priredilo igro: Moč uniforme. Obisk je bil polnočeviten. Mladi igralci, kateri so nastopili komaj drugič na odru, so pokazali tako vsmo in tako veselje do igranja, da se jim je čuditi. — Fantje in dekleta, le tako lepo naprej, ker s tem vršite lepo kul-

turno delo, izobrazite sebe in gledalce; ni lepšega kot lepa igra in lepo domače petje, kot ste ga pokazali na koncu prireditve. Želimo, da društvo pripravi svojim članom in drugim še večkrat veselje s prireditvami. Več koristite s takimi prireditvami kot pa s plesnimi veseljami. Svojim članom dajte veselja, da se izkažejo na odru. — Pri prvi sv. maši se je gasilno društvo skupno s topliškim udeležilo sv. maše v počastitev avojevga patrona sv. Florijana.

## Za spomenik padlim vojakom

(Trebnje)

Krajevni odbor združenja vojnih invalidov v Trebnjem, je imel v nedeljo 30. aprila sejo, na kateri so razpravljali o postavitvi spomenika v vojni padlim tovarišem. Povabljeni dekan gosp. Tomažič poroča, da ima za ta namen že nekaj denarja, vendar premalo, da bi se lahko uresničila ta želja. Ker enemu samemu ni mogoče prevzeti velikega in tako važnega dela, je potrebno, da se združi več moči in postavi dostojen, za trebnjsko dolino primeren spomenik. Krajevni odbor bo skušal zainteresirati vse bivše vojake svetovne vojne za ustanovitev zveze bojevnikov, ki bo imela nalogo, da postavi spomenik svojim padlim tovarišem. Iz obširne trebnjske županje bo lahko vsak pripomogel k temu delu po svojih močeh, da se vendar enkrat to delo izvrši.



Vesela pomlad v Prečni pri Novem mestu.

## Novice

(Prečna)

Iz slike vsi prav lahko spoznate, da imamo v Prečni veselo pomlad. Pa kjer so ljudje, tam je življenje in smrt. Oni dan smo pokopali zelo pridno Gartnerjevo mamo, Marijo Kokljč iz Gor. Kamenc. Iz Podgore se je preselil v boljše domovino, Fanez Sajovic. K vojakom je odšel Janez Lavrič iz Lok, pa je tam zbolel in umrl. V Podgori je zapustil starše in bratce, 3-letni Franc Krese, in odšel v nebesa. — Na občnem zboru Hranilnice in posojilnice so bili izvoljeni v načelnstvo: Janez Golob, Franc Pavšek, Dular Franc, Drganec Janez, Virc Janez, Pavšek Ivan ml., in J. Komljanec; v nadzorstvo pa: Šmidovnik Anton, župnik, Planinšek Jakob in Kukman Janez. — Pri Somraku na Kalu se je oglasila neka ženska in prosila vode, ko je deklica šla iskat pijačo, je ženska vzela iz gospodarjevega sukniča v omari

## d Usoden petelinji lov. Štirje lovci so šli

nedavno zvečer na petelina na Križko goro, in sicer v dveh ločenih skupinah. Čakali so vso noč na petelina, ko je naenkrat nekaj zasumelo v grmovju, veje so se premaknile, naka je Franc Zaplotnik, posestnik iz Gozda, po dom. Primčev, sprožil, ker v jutranjem svitu ni prav jasno mogel razločevati. Po nesreči je strel zadel v sence Andreja Kuharja iz Dupelj, ki se je plazil po grmovju s svojim tovarišem, ne da bi oba vedela, da oprezujeta petelina še dva druga lovca. Andrej Kuhar je padel brez vsakega glasu in bil isti hip mrtev. Ko je Franc Zaplotnik videl, kaj je storil, je bil kajpada ves trd od groze. Takoj je odšel k orožnikom v Tržič naznanit nesrečo. Na lice nesreče je takoj prišla komisija, ki je ugotovila vse okoliščine nesreče. V tem slučaju ne gre za zlo namero, ampak za zgolj nesrečen slučaj.

84 Din. Ko so domači zapazili tatvino, je sin šel za žensko in jo dobil na Cegelnici. Tatvina je 70 Din, katere je vrnila. O takih intrinah vedno kaj slišati. — Naša dobra učiteljica Marja Dovjakova je morala v bolnišnico, kjer je bila na slepiču operirana. Želimo ji, da se kaj kmalu pozdravi in vrne v Šolo.

## Razno

(Metlika)

V dneh od 23. do 26. maja se bo vršil v Novem mestu kongres vinogradnikov iz vse Slovenije, in vinska razstava, katere se bo svetovno tudi Bela Krajina častno udeležila. Seveda je treba da bomo res poslali kar imamo dobrega in kar imamo dovolj, če znamo pravi čas trgebi in prokletariti. Poteni pa prihitite vinogradniki, za pazur k nam na obisk. Kar z avtobusi čez Gorjance. Na Šuhor in Lokvico, v Metliko v zadrudno hišo s katero se pač pri nas najbolj postavimo, ker nobene v vsej Sloveniji ni. Potem pa pohite gospodje malo v vinorodne Drašiče, da tudi tam pokosimo, kaj pridelamo in kaj nam daje Bog. — Naš gospod kaplan je bil bolan. Pred 14 dnevi je še hodil na faro Reklji so, da gre v bolnišnico, da mu bodo odrezali en kos želodca. Pa je že nazaj, in res mu ga rezali. Ne le en kos, kar polovico so ga mu vzeli. Res znajo danes dohtarji nekaj. Tako pol želodca, pa človek še vedno živi! To so pres čudeži! Pa ni vse po zdravniški učenosti, kaj?

Čim več bo jasna tvoja miselnost, tem bo zadovoljnost v tujem življenju.

Delo je več vredno kot vse najlepše besede, kdor zna lepo povoriti, mu ni treba delati.

Svetost in lepota ljudeh nista istovetni.

Ljudje se bodo nameli šele tedaj, ko bodo razumeli, zakaj se razumejo.

več po božji volji je bilo tako prav, zato je srečno uspelo. Naj bo na tem mestu izrečena naš najtoplejša zahvala za skrb in za molitve, ki so ni bilo malo, pa še za obiske v težki boleti.

## Občni zbor in druge.

(Metlika.)

Denar bi radi šteli. Pa še rajši bi ga imeli. Pa kaj hočemo, ko ga pa ni. Knjižice so: zaleteni in vložne, a kaj, ko vam za pisano številko nikoli nič ne dajo. Hranilnice si s svojimi upniki nič ne pomagajo, vložnikom je denar zmrznil, tako, da ga ni nih solnce nitj mraz ne otaja. Res, težki časi so to. Denarja ni. Pa vendar so nekateri, ki imajo ni jih veliko, a dobe se. Denar steka doma, na dolg pa mu ni mar. Morda misli, da mu bo del prepadel. Se nikdar v zgodovini niso prepajali dolgovi, denar je pa že velikokrat. Dolg je več dan večji in lahko pride v roke drugemu upniku.

## — Nezgoda za nezgodo. Pri kopanju vino

grada je padla po strmini v globoko jamo ter si zlomila nogo 19 letna Antonija Levičnik iz Vrčca pri Sv. Vidu. — Vračujoč se iz službe po Gaštevskem klancu pri Kranju je padel s kolesa in se hudo poškodoval podpredsednik finančne kontrole Vrtovec Leopold. — Ko ga je pritisnil voz k zidu, si je zlomil nogo 30 letnega posestnika sin Anton Pustovrh iz Skarčevca. — Po obrazu se je hudo oparil s kromop 4 letni Hinko Hebršek v Polju pri Vodicah. — Ko je padel v škafr vroče vode, je dobil hude opekline 4 letni Karel Matjan iz Smartna v Trzinjski dolini. — Težak valj je padel v Bocarjevi papirnici na Količevem pri Domžalah na 29 letnega Miho Pirnata in 22 letnega Antona Korošca. Poškodbe obeh so hude. — V zvezi s čim mlekom po obrazu in rokah se je poškodoval in dobila hude poškodbe 2½ letna Stelka Kralj iz Zgornje Šitke.

bo vse drugače iztirjal. Zato ni modro listo plašanje, ker s tem dela tak dobitnik škodo sebi in vsej javnosti, ker ji odteguje denar. Brez denarja seveda nobena hranilnica ne more izplačevati vložnikom. To so bili: anisi tega obnega zbonarja, ki se je vršil 13. maja, denarja pa zato ni in tudi ne bo nič več. Le če bodo vsi dobitniki pokazali dobro voljo, se bo to nekotič poznalo.

Kostelcu, po domače Rajkotu iz Drašič, se je primerilo, kar se je tudi že pre mnogim drugim, da ni imel s čim plačati davka. Kako bo siromak! Njakej ni čne dobi, od kod bo dal? Zaplenili so mu vola in hajdi s njim v Karlovec na semenj. Takole 1400 Din je bil vredca med brati. Prodan je bil za 850 Din. Pred nedavnim so bili v podobnih okoliščinah prodani šerjiji — vetiko parov — za 30 Din. — Na Smuku! Na Ojško goro je Gospod dal na vsehohodni dan. Iz dolinskega prahu je povedel svoje zveste, da jim od tam pokaže pot še naprej v nebo in da jim naroči, kar treba. Pa samo pobiteli tudi mi, fantje iz vseh belokranjskih krajev, na Smuk tam gori nad Semiščem, da se od tam ozremo še bolj na visoko, da pa pogledamo od tam tudi nazaj doli na našo lepo deželico, ki je pod Smukom kakor razgrajena dlan. Ob polno se zberemo v Semišču in potem hajdi na noge! Na klobaso v žep, za pijačo je poskrbel Gospod, denarja pa na Smuku treba ni. Torej: klobaso in kruh in dobre volje, pa se na Smuku gotovo pridimo!

**Materinska proslava**  
(Voklo)

Pomladek Rdečega križa na Šoli v Voklem priredi v nedeljo, dne 21. maja ob pol 3 popoldne proslavo Materinskega dne, združeno s svečano blagoslovitvijo šolske zastave. Ob pol 3 se prične v cerkvi v Voklem šmarnice z ljudskimi petjem. Nastavo nam blagoslovi preč. gosp. dekan v pokrovovski. Po blagoslovitvi se vrši slavnostni spreod po vasi na kraj prireditve. Spreveda se urediljo z nastavo naši pomladkariji in pomladkarice — nekaj v dečevah, dalje družice, dekleta in ene v narodnih nošah, tudi fantje v narodnih

nošah, peš in na konjih. Šolska mladina priredi nato Savinškovo igrico: »K mamici! Slika otroške ljubezni v 3 dejanjih. Na sporedu so tudi Deklamacije, pevsko in telovadne točke. Iz naklonjenosti sodeluje pevski moški zbor združenih pevcev iz Hrašnja, Vogelj in Vokla. — Vse prijatelje mladine najvljudneje vabi šolski odbor P. R. K.

**† Julka Zot.**  
(Rakitna.)

Zalostno so zapeli zvonovi v petek 5. maja in naznanjali, da je za vedno zastnila oči gđe. Julka Zot, po domače Martinova. Umrla je v bolnišnici usmiljenih sester v Zagrebu. Pokojna je služila več let kot kuharica v Zagrebu, februarja meseca jo je zavrtna bolezen poslala v bolnišnico in ji v treh mesecih pretrgala nit življenja. Pokojna je bila zgled pravega Marijinega otroka, ki je delala slovenskemu narodu čast doma in v tujini. Bila je ves čas — in to je bilo njeno največje veselje — v slovenski dekliški Marijinj družbi in vedno pridno delovala v raznih oddelkih. Za domače je to bridka izguba, tem bolj, ker je umrla skoro nepričakovano tudi v tujini. Počivaj v miru draga sestrica in naj ti bo lahka tuja zemlja

**Osebnostna vest.**  
(Slov. Bistrica.)

S 1. majem se je preselil iz Dobrne v Slov. Bistrico med. univ. dr. Jernej Černe, ki se je nastanil v Remčevi hiši. Poleg zdravilstva zdravi in plombira zobe.

**Smrtna kosa**  
(Luče v Savinjski dolini)

Dne 1. maja smo spremlili k zadnjemu počitku Pečovnika Franca, po domače Pavličiča. Bil je dolgo let belan. Eno leto in pol je bil stalno na bolniški postelji. Bil je dober gospodar, skrben oče desetih otrok, od katerih je eden že davno umrl. Njegov pogreb je bil lep. Iskrena hvala č. g. župniku za govor ob odprtem grobu. Preostlim naše iskreno sožalje!

**MED BRATI V TUJINI**

**Strašna smrt Slovencev v tujini.**  
(iz Francije.)

Luči so nekateri naši delavci zapustili rudnik Aumetz ter se odpravili iskat sreče na kmetec južno Francijo. Mimogrede bodi omenjeno, da so sedaj vsi kesajo in se razočarani vračajo. Med delavci, ki so odšli, je bil tudi A. J. doma z Donjskega. Fant je bil priden in varčen. V prostem času je zabaval tovariše s svojo harmoniko. Ti niso bili od daleč slutili, kako trpi Jermančeva duša, medtem, ko se oni veselijo in plešejo. Ni bil pijanec ali zapraviljivec kakor drugi, zato si je pripravlil vsotico denarja in sanjal o zakonski sreči, ki jo bo užival s svojo Malko. Tako je bilo namreč me njegovi izvoljenki, ki je živela v domovini. Sada je hotela drugače. Ona se je poročila z društom. Od tedaj Loke ni bil več vesel. V soboto, dne 30. aprila t. l. pa je našel g. K., pri katerem je omenjeni stanoval, pisno, v katerem sporoča Jermančič, da je kriv njegovi neizbežni usodi sldolgs in pa nevesta, ki ga ni počakala. Sedem dni nato so ga potegnili mrtvega iz nekega ribnika. To bi bilo kratko poročilo o strašni nezgodji minulo Slovencev. Dva nauka moramo posneli iz te nesreče. Predvsem je treba zopet zaklicati: Ne v tujino! Prazen je izgovor, da v domovini ni ruha. Kdor bi hotel doma tako težko delati, kakor v tujini, bi ga brez dvoma našel tudi v domovini. No, da nam ne bi kdo očital neresnice, naj priznamo, da je v mladostnih letih res bolje v tujini za onega, ki misli, da je uživanje vse na svetu. Kaj pa na starost? Pretresljivo je gledati betežne starce, ki so pustili vse svoje moči v tujini, a na večer svojega življenja so vendar pripljeni zateč se k svoji materi domovini. Le malo kateri ima kaj prihranjenega. Računajmo s prihodnostjo, kadarkoli izročemo kako sodbo in kadarkoli se odločimo za nov način življenja. Drugi nauk pa bi bil: »Ne igrajte se s ljubeznijo, vi mladi ljudje, ker ljubezen je sveta stvar. In vseeno, koga kdo vzame. Mladenci in dekle, pomislita dobro in če vidita, da se bosta razumela, stanita si zvesta. Končno pa tudi ni prav koga v tujino siliti. Pristiljenost ne rodi dobrega, zato spoštujemo vedno našelo preostoti. Jagošlovani, računajmo v tem svoje prijatelje Francoze.

**Spominčica na grob † Mat. Sušniku.**  
(Cleveland Ohio.)

V »Domoljubcu, ki mi redno prinaša veselo in žalostne novice iz domovine, sem zadnjič čitala za me res žalostno vest o smrti č. g. župnika Mat. Sušnika v Rovtah. Ta žalostna novica mi nalaga dolžnost, da izrazim svoje globoko sožalje faranom, ki so izgubili tako dobrega dušnega pastirja. V duhu stojim ob njegovem grobu in iz srca mi vro vroča molitev: »Gospod, daj mu večni mir in pokojje! — Iskrene pozdrave pošiljam vsem Rovtarjem, zlasti staršem, sorodnikom in prijateljem! Meri Avsee.

**Krepak odgovor klevetanju.**

Na proticerkvenem in protiverskem sestanku v španski Barceloni je nedavno govornik celo uro udrihal po katoliških redovnih družbah. Na koncu svojega govora pa vpraša, če ima morda kdo kaj pripomniti. Neki revno oblečen, priprost mož da znamenje, da bi rad nekaj povedal. Takoj se mu je videlo, da je česa drugega bolj vaje, kot javnega govorjenja. Le njegov glas je bil orjaški in odločen. »Nič drugega ne bom povedal kot to, da smo imeli v družini salezljivo bolezen. Moja žena in hčerka sta bili bolni. Moral sem dobiti usmiljenko, da jima je stregla. Hvala Bogu se obema že na bolje obrača. Pač pa je usmiljenka umrla. To je vse, kar sem imel povedati.« Navzoča množica je takoj razumela jedrnat, a krepak odgovor širokoustnemu klevetarju in gromovito zaploskalo.

Gost: »Natakar, prinesite mi tri jajca, toda pazite, da bodo kuhana kakor želim, natančno štiri minute se morajo kuhati, razumete?«

Natakar: »Razumem, v pol minute bodo jajca tu.«



Tako boste tudi Vi veseli, ako si boste naročili sukno za obleko v

TRGOVSKI DOM

**Sternceki**

TUJNARNA PERLA IN OBLEKE

**Celje št. 19**

Dobro sukno . . . Din 30—  
Izpečen šerjiet . . . Din 40—  
modni kostur . . . Din 51—

Velika izbira češkega in angleškega blaga.  
Vzorec in cenik zastoj.  
Obleke po meri se hitro in poceni izdelajo v lastni tovarni.

**Dobre knjige**

O. Herman Vodenik, O. C. R.: Meseec presvetelega Sreca. (4. zvezek Glasnikove knjževnice.) Dragi narodi imajo že obilno knjig, podobnih našim šmarnicam, za gojitev pobožnosti Sreca Jezusovega v mesecu juniju. Pri nas je ta knjiga prvi poskus, in lahko rečemo, zelo posrečen. Knjiga bo zelo dobro došla zaveznikom, družinam, zavodom, župnijam in cerkvenim organizacijam, ker se bo z njo lahko povsod vpeljala in razširila junjska pobožnost. Za vsak dan junija ima berilo, za vsak dan lep zgled. Zgledi so večinoma vsi iz najnovejšega časa, iz praganjanja katoličanov v Mehiki, pa tudi iz naših krajev. Knjiga obsega 170 strani in je tudi na zunanjo okasno in lično opremljena. Stane broširana samo 15 Din, vezana v celo platno z zlatim napisom 20 Din, po pošti 3 Din več. Naroča se pri Upravi Glasnika presv. Sreca Jezusovega, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

k Koroški tihotapec. Igra v štirih dejanjih. Spisal France Brenk. Ljudske igre. 4. zvezek. Založila Misijunska tiskarna, Domžale-Grobjle, cena 20 Din. — V velikem pomanjkanju izvirnih slovenskih odskih del, zlasti za ljudske odre po deželi, moramo biti te izvirne slovenske igre Franceta Brenka uravnostno veseli. Prav tako pa dramo pripraviti vsebinsko: naša polpretekla zgodovina iz časa bojev za naš Koroško, ki se tu odigrava v zanimivem ljudskem slogu. Drama je tragična povest naše duše, naše žalostne zgodovine in tudi naše veličine. Igra je za odre lahko uprizorljiva, zahteva le hišo in gord v gorah za sceno, ni knjižna drama, ampak je prirejena kot režiserska knjiga, zato jo bodo vsi odri še tem rajši rabili. Z njo smo dobili spet dobro ljudsko igro. Mladi Bresek se je z njo lepo uvedel v naše slovetvo.

k Djela sv. Terzije od Isusa. I. zvezek. Prevedel dr. Ivan Binčič. Založila Dominikanska naklada »Istina«, Zagreb, Maksimir. Izšli bodo trije zvezki. Cena v prednaročilu za vse tri zvezke 120 Din, sicer 180 Din. Prvi zvezek vsebuje življenjepis velike svetvice in ubesedilje. Knjiga je pisana v hrvatskem jeziku. Vsem, ki jezik razumejo, je toplo priporočamo.

**Naročajte »Domoljuba«!**



Vsak trgovec,  
gospodar in  
gospodinja  
poseti

### XIII. LJUBLJANSKI VELESEJEM OD 3. DO 12. JUNIJA 1933.

Pregled vseh predmetov in potrebščin v gospodarstvu in gospodinjstvu.  
Razstavišče obsega 40.000 m<sup>2</sup>.

Pelotična vožnja na železnih, popust na parobredih.

Specijalne razstave: Pohištvo, umje, tekstilno blago, papir, živila, tujski promet Dolenjske, perotina in kuni, živali in rastline v stanovanju.  
Legitimacije se daje pri večjih denarnih zavodih, šupnih in občinskih uradih, vletarnah Lutnika in pri večjih železn. postajah Dravske banovine.  
Velesojemsko zabavišče je pestro in velikomestno.

Minea: »Reza ima pa v igri, ki jo bodo v nedeljo igrali, zelo težko vlogo.«

Tinea: »Teško? Saj nima nobene besedice za govoriti.«

Minea: »No, ali si moreš misliti težje vloge zanj kot je ta?«

### VINO pristno in poceni dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani

A: »Martin pa ni tako slab človek. Kadar treba kaj darovati v dobrodelne namene, ima takoj roko v žepu.«

B: »Da, ampak jo toliko časa tleči v žepu, da nevarnost mine.«

### FLUGS patentne kose

z novim uredenjem so priznane najboljša  
J. Videmšek, Maribor, Korošičeva 36

»Ali zdaj stanujete v oni lepi hiši, ki ste jo podedovali in za katero ste se pravdali?«

»Ne, v oni hiši zdaj stanuje moj advokat.«

### Cenj. občinstvo z dežele

Če pridete v Ljubljano, ste za majhen denar postreženi s prav domačo hrano in najboljšo kapljico v Vaše največje zadovoljstvo v moji gostilni nasproti Dolenjskega kolodvora. Istotako priporočam čiste in lepe tujske sobe katere odajam po najnižji ceni!

Se priporoča  
**J. USENIK**  
Dolenjska cesta 23

»On: »Danes ne moreš s tem avtom pa cesto, zavore so čisto odpovedale.«

Ona (trmasto): »A, kaj, samo da je tromba v redu.«

\*

»Gospoda moja,« je dejal poslanski kandidat, »pri tem nemiru ne slišim niti sebe govoriti.«

Glas iz dvorane: »Nič vam naj ne bo žal, saj ni dosti prida, kar pripovedujete.«

\*

Sobarica: »In kdaj želite da vas pokličem?«

Gost (profesor): »Ne skrbite, bom že pozvonil, kadar bom želel, da me pokličete.«

### Z ljubljanskega trga

Cene živali so ostale v primeri s prejšnjim tednom neizpremenjene, le prvovrstni volji so se pocenili za 25 par pri kilogramu, hrvaški prešiči-speharji pa za 1 Din pri kilogramu. Nasprotno pa so se okrepile cene živinskih kožam, zlasti volovskim in telečjim. Voli I. vrste 4,25—4,75, voli II. vrste 3,50—4, voli III. vrste 2,50—3,25; telice I. vrste 4,25—4,50, telice II. vrste 3—4, telice III. vrste 2,50—3; krave I. vrste 3,50—4, krave II. vrste 2—3, krave III. vrste 1,50—2; teleta I. vrste 6—7, teleta II. vrste 5—6; prešiči-speharji: domači 8,50—9, hrvaški 8,50—9, prešiči-prutarji 8,50 do 9 Din. Prešiči vseh vrst so torej izravnali do 9 Din. Prešiči vseh vrst so torej izravnali do 9 Din. Prešiči vseh vrst so torej izravnali do 9 Din. Prešiči vseh vrst so torej izravnali do 9 Din.

Zitne cene so tudi neizpremenjene. V prosti prodaji velja (za 100 kilogramov): pšenica 255 do 275, ječmen 185—190, rž 175—185, oves 170—180, koruza 115—130, fižol 250—300 Din. Borzne cene (franko vagon, postavljen v Slovenijo): pšenica, bačka 277—297,50, koruza 112,50—122,50. Mleviski izdelki so prav tako ohranili stare cene. In sicer se prodajajo — v prosti prodaji: pšenična moka 415—435, koruzna moka 150—225 Din; na borzi: moka, bačka, rularica 425—430, moka, banatska, nularica 435—440 Din za 100 kilogramov.

Cene krmilov: Seno 70—70 Din, slama 50 do 60 Din za 100 kilogramov. Lucerna (seme) 1800 Din za 100 kilogramov. Lanene travnice prodaja Gospodarska zveza v Ljubljani po 210 Din, klajno apno po 275 Din za 100 kilogramov.

Živilski trg (dne 13. maja): krompir na drobno 70—75 par, na debelo 50—60 par, Čebula 150 do 2 Din, kisto zelje 3 Din, kista repa 2 Din, Sabelca v glavicah 7—8 Din, borivka 1—2 Din merica. Zgodnji grah 6—7 Din kilogram, belušje (Spargel) 10—20 Din kilogram. Jabalka so dosegla ceno 10 Din za kilogram, jla je pa na trgu zmerom manj. Jajca so večroma po 1,25 Din par, kokoši 23—28 Din ena, piščenci 35—45 Din par. Pojavile so se tudi že zgodnje češnje iz Dalmacije po 24 Din kilogram, ter novi krompir po 8 Din kg.

Umetna gnojila pri Gospodarski zvezi: rudninski superfosfat 98 Din, kalijeva sol 166 Din, kostni superfosfat 118 Din, apneni dušik 180—200 Din, kostna moka 95 Din.

### V boju za samostojnost

Hitlerjeva zamisel je, združiti vse nemške drobe v mogočno nemško državo. V prvi vrsti pa naj se združi Avstrija, o kateri trdijo hitlerjevci, da ni zmožna samostojnega življenja in da životari le po milosti inozemstva. Hitlerjevski voditelji groze Avstriji, da jo bodo zavojevali s silo, ako sama ne bo hotela pod prusko bohenzolerko pikelhavo.

Hitlerjevskim zavojevalnim načrtom so se odločno postavili po robu avstrijski krščanski socialisti s kanclerjem dr. Dollfusom na čelu. Prepovedali so nošenje uniform in znakov društev, ki podpirajo narodne socialiste. Vsi državni uradniki bodo zaprisegli avstrijski državi in sedanjji vladi. Kdor bi se branil, bo odstranjen. Najbrže bo razpuščena avstrijska narodna socialistična stranka.

V znamenju borbe za neodvisnost Avstrije, se je vršilo te dni zborovanje krščansko-socialne stranke cele države. Govorniki so odločno poudarjali, da se Avstrija ne bo dala ponižati v brezpomembno kolonijo Prusije, da si avstrijska republika želi prijateljskih odnosov do vseh sosednjih držav in da smatra krščanski socializem kot poglavito svojo nalogo, iz rdečkarstva rojeno republiko preustrojiti v katoliško državo. Če bodo nemški katoliški politični krogi spremenili svoje trdovratno stališče napram koroški slovenski manjšini, bo vživala Dollfusova vlada močne roke v svojem boju za samostojnost Avstrije toplo naklonjenost vse krščanske jugoslovanske javnosti.

### Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajeceve in araba.

**Panjo** prodam, 6 Znidaršičevih in 3 Kranjčev. Andrejuzi Anton, Gor. Dobrava, p. Gorenja vas.

**Naprodaj** posestvo v vsim poslojem v dobrem stanju zemlje se proda za 5 glav, ako je kupec za več, pa tudi za 10 glav živine. Pojavila daje Pibernik, Velnje.

**Mizarševga vajenca**, zdravega in krenkega, oštevitih kmetijskih starišev takoj sprejmem. Vsa oskrba v hiši, ali tudi po dogovoru. Jurij Drobnik, posestnik in mizarški mojster. Dole št. 25, pošta Borovnica.

**Učenca** za kovaško obrt sprejmem takoj Franc Kremec kovač Melika, hrano in stanovanje v hiši. Drugo po dogovoru.

**Škedeni** v dobrem stanju, prodam tudi na knjižico. Knez Marija Vodice 89.

**Sešive garantirane** cement, žice, žične ke, žage cepine, pile, krampe, lopate, motike, rovnice, macole, kladiva, vsled ugo tega nakupa projača neovišano dečker zaloga traja trgovina z železintno. Odon Koutny Ljubljana, Medvedova Šiška pri gar. doio iv.

**Škrapilnice** trtne nove dobiti najceneje in popravljiva stare Bogden Zgajnar, M. raš, Dolenjsko.

**Prodaj posestvo** tik železn. postajališča in farne cerkve na Dolenjskem v izmeri 10 johov. Naslov v upravi pod štev 5602

**Boljšje je dati** dar večje kot pa melati proč denar. Vedite, da Vam jih prav trpežno izdele Jernaj Jeraj, Zoogoe p. Smelcnik. — Ročno delo.

**Ign. Žargi**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 11 priporoča veliko izbiro belih otroških obleke, rokavščik, nogavice, venčkov in pajčolanov po zelo nizkih cenah.

**Milnarja** 35—50 letnega samostojnega, izrednega, poštenega, večtega ka kmetijskem ne takoj sprejmem fr. Sv. Gobjel Breg p. Borovnica.

**Posojila** proti dolgotrajnemu odplačevanju za razložitev, nakup najrazličnejših premijskih in nepremijskih za dolgotrajno posojila za družico, Ljubljana. Mesta trg 25, i. š. š. posod poverjenike!

**Roso** za Din 15—20 najnovše se brokopalnice dobiti samo pri Fr. Stupica zela nina, poljski stroji in čebelarke potrebnosti. Ljubljana Gospodarska cesta 1.

**Prvi** uzde in druge vrvarske izdelke dobiti najceneje pri I. Andovici, Mešni trg št. 9. — Ugodne nastojime, morske trave ter mreže za postelje.

**Trboveljski cement** ter specijalno in manufaktur. blago kupite najceneje pri Leopold Müller, Grosuplje.

**Robilo** z žrebotom prodam. Robičnik, Vič štev 49

**Posojilnica in hranilnica v Poljanah nad Skofjo Lovo** izjavlja, da bode vse hranilne vloge, vlozene je 1. jun 1933, na zahtevo takoj izplačevala. Obveščati so iste kot od starih vlog. Ne pridejo pa tu v poštev prepisi iz ene na drugo knjižico.

»Ker se živinski in kramarski sejem v Cerklju dne 15. maja 1933 vsled skrajno slabega vremena ni vršil, se bo isti vršil po odobrenju banske uprave v ponedeljek, dne 22. maja 1933.«

**Ostanke** kambrika dobiti že od Din 2— naprič Ravno tako kupite vse vrste manufaktur. turnega blaga po ceni najnižji cenil le pri tvrdi **Ivanka Štrukelj** »Pri Zmajskem mostu«. Ljubljana, Reačjeva cesta štev. 2.